

Nemci zopet napadajo oporišče

NEMŠKE ZGUBE SO ZELO VISOKE; NOVI RUSKI USPE- HI; VESTI IZ PACIFIKA

Neapelj, Italija. — Na fronti pri Anzio oporišču so se sinoči začeli ljuti topniški dvoboji. Za hudim zaklopnim ognjem Nemci zopet zbirajo svoje udarne divizije za tretji splošni napad na oporišče, katerega bi Nemci radi za vsako ceno iztrgali zaveznikom iz rok. Bil je hud prvi napad koncem januarja, drugi napad, ki začel pred desetimi dnevi je bil silovit in zgleda, da Nemci pripravljajo zdaj še večjo silo za udar na oporišče.

V drugem napadu so Nemci izgubili nad 7000 mož. Napadali so zavezniške pozicije naravnost silovito, a brez posebnega uspeha. Posebno divije je napadala šestna napadalna divizija generala Eberharda von Mackensena. Toda zaklopni ogenj zavezniške artilerije je bil tako učinkovit, da najboljšie nemške čete niso mogle priti skozi in Mackenseve čete so utrpel silno visoke zgube. Silovitost bojev je popustila deloma vsled visokih zgub in deloma radi deževnega vremena, ki je zopet nastalo v južni Italiji. Pripravljaljo pa Nemci zopetni napad na oporišče, ki mora biti za nje gotovo zelo velikega pomena, drugače bi se ne zaganjali vanj s tako furijo, kakor se.

Pri Cassinu še vedno ni kakih večjih sprememb. Mesto samo je od treh strani obkroženo od zaveznikov in boji v mestu sadem še vedno dvijajo od hiše do hiše. Poizkusni nemški napadi, da bi vzeli nekatere točke nazaj zadnja dva dni niso uspeli.

London, Anglija. — Ruske čete so včeraj zasedle mesto Dno po silno hudih bojih. Daje so Rusi osvobodili nadaljnjih 180 manjših mestec, vasih in (Nadaljevanje na 6. str.)

VOJNA NAJBREŽE NE BO KONČALA V LETU 1944

Washington, D. C. — Winston Churchill je dejal pred angleškim parlamentom, da ne izjavlja, da bo zmaga dosežena nad osiščem že v tem letu, "pa tudi ne jamčim, da ne bo," je dejal previdni državnik. Temu mnenju se pridružuje tudi predsednik Roosevelt v Washingtonu. Časnikarski poročevalci, ki so posetili včeraj predsednika, so izjavili začudenje nad Churchillovo izjavo glede tega. Roosevelt pa je dejal, da se on z izjavo ministrskega predsednika Anglije popolnoma strinja. "Tudi jaz tako izjavljam že skoro dve leti in le želim bi bilo, da bi ljudje bolj poslušali, to kar se jim pove," je pristavil predsednik.

Predsednik je dalje omenjal poročevalcem o velikih pripravah, ki jih je treba izpeljati za vsak večji udar. Glede končne zmage ni dvoma, a kdaj bo dosežena pa ni moč nič točnega napovedavati.

Glede Japoncev je dejal predsednik, da se jim zadaja hude občutne poraze, a to še daleč ni zmaga nad njimi. Ko bodo Japonci vrženi in iztirani nazaj iz nagrabljenega in zasedenega ozemlja, bo treba še vedno na njihovo zemljo in poraziti tam veliko fanatično hrobo in dobro oboroženo silo.

ALI BO MOČ USTAVITI PROMET NEMŠKEGA ZLATA?

Washington, D. C. — Ekonomom zedinjenih narodov dela zdaj skrb vprašanje, kako Nemci razpolagajo s zlatom, ki so ga naropali po zasedenih deželah. Znano je, da so Nemci odpeljali vse zlato iz vseh zasedenih dežel. Dokler je kazalo, da bodo nazivji zmagali, so se Nemci bali vse nevtralne dežele in so jim prodajale razno blago in surovine za zamenjavo, za stroje in drugo blago. Zdaj, ko pa je začelo kazati, da bo Nemčija vojno zgubila, so nevtralne dežele tako zamenjavo ukinile in zahtevajo plačila le v zlatu. Nemci pa seveda plačujejo z naropanim zlatom. Skrbi pa ekonomice, kako bo moč potem najti zlato, ki sliči dnim deželah, katerim je bil pokraden po Nemcih.

Zlato je baje zaznamovano in zedinjeni narodi bodo zdaj obvestili vse nevtralne dežele, naj takega zlata ne sprejema-

jo, ker bo proglašen za nevtralnega, dokler se istega ne pronajde komu spada. S to odredbo, ki jo bodo vodilne zavezniške dežele forsirale, bo silno prizadet promet med Nemci in nevtralnici, ker slednji ne bodo več nemškega blaga v zamenjo. Nemcem bo takorekoč plačilno sredstvo za naročila v nevtralnih deželah uničeno. Za Nemce bo to občuten gospodarski udarec.

Obenem pa bodo zavezniki tudi pazili, da ne bodo Nemci svojega zlata poskrili, kakor so storili po zadnji vojni.

AMERIKANCI SO PRIŠLI

Ogromne zaloge raznih potrebščin za ameriške čete, ki so napadle važno japonsko oporišče Roi. Maršalski otoki. Te zaloge so bile v naglici izločene iz pristalnih ladij. Palmova drevesa so še vsa polomljena in okleščena, kar je posledica obstreljevanja in bombardiranja pred vpadom.

PREDSEDNIK JE VETIRAL DAVČNI PREDLOG

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je v torek vetiral davčni predlog, ki so ga kakor že znano v kongresu oklestili z \$10,500,000,000.00 na samo \$2,315,000,000.00. Predsednik je predlog vrnil kongresu s pripombo, da je z reduciranim davčnim predlogom pomagano le lakomnežem, ne pa onim, ki so pomoči potrebni. Apelira na kongres naj predlog razumno vzame v presojo in napravi kar je prav, ker zahteve so mnogo večje, kakor pa to kar omogočuje znižan predlog. Med kongresniki in senatorji je vsled tega zdaj mnogo ropotanja. Nekateri priporočajo, naj se predlog ponovno sprejme preko predsednika. Senator Barkley, vodja demokratske večine v senatu, je podal vsled užaljenja rezignacijo kot voditelj večine.

NEMCI VRAČAJO NAPADE NA LONDON

London, Anglija. — Nemci so zadnje dve noči ponovno napadli London. Sicer napadi niso več uspeli, kakor zadnji teden, vendar napade ponavljajo. Nemci se zdaj poslužujejo nove taktike, namreč, da prilete nad London od vseh strani v krogu na enkrat. Ta način zmeđe obrambo, da ne strelja obistem času v vse smeri in napadi so uspešnejši. Napadi zadnjih dveh noči niso imeli dosti uspeha.

POGAJANJA MED FINCI IN RUSI BREZ USPEHA

Stockholm, Švedska. — Finski zastopnik Paasakivi, ki se je mudil v tem mestu od 12. februarja, se je včeraj vrnil nazaj v Helsinki. Pogajanja med njim in ruskimi diplomati, kakor zgleđa, ni imelo nobenega posebnega uspeha. Stanje med obema deželama je tam, kakor je bilo pred pogajanj.

PRVI ZAMOREC POSTAL MORNARIŠKI ČASTNIK

Washington, D. C. — Mornariški urad objavlja, da je te dni postal prvokrat v zgodovini te dežele zamorec mornariški častnik. Dalje javlja, da boste dve protisubmarinski ladji izročeni popolnemu zamorskemu o-sobju. Poveljnika in osobe bodo zamorci.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je izjavil v govoru na Washingtonov dan, da naj bi se uporabilo nemške delavce in nemški material za pozidanje vseh zgodovinskih in cerkvenih poslopij, ki so uničena ali poškodovana vsled nemške okupacije. To se pa seveda ne tiče druge rekonstrukcije Evrope.

Santiago, Čile. — Ministerstvo za notranje zadeve je objavilo, da je čilska policija odkrila nemško vohunsko gnezdo in da je aretirala nad 100 oseb, ki so zapletene v vohunstvo. Vohuni so imeli svojo močno radio potsajo in več drugih sredstev.

New York, N. Y. — Urad newyorške policije je objavil, da odsej naprej bo vsaka mlada dekle, ki se bo nahajala po 10. uri zvečer brez spremstva staršev ali drugega legalnega spremstva v okolici Times Squarea, aretirana. Odredba ima namen zavezati zapeljavanja deklet in drugih takih priložnosti.

London, Anglija. — Titovi partizani so porazili močne nazijske oddelke blizu Brinja pri Sinju na Hrvaškem, pravi radio poročilo. Nemci se umikajo proti Jadranskemu morju. V Jugoslaviji je baje zapadlo veliko snega, kar ovira bojevanje na obeh straneh.

Buenos Aires, Argentina. — Tukaj izhajajoči nemški list "Deutsche La Paz Zeitung" je objavil poziv nemškimi podanikom, ki so v vojaški starosti, da naj se prijavijo švicarskemu poslanstvu, ki zastopa zdaj nemške interese v Argentini. Kako bodo poslani v Nemčijo poročilo ne omenja.

Moskva, Rusija. — Maršal Stalin objavlja v svojem uradnem poročilu, da so ruske armade dosedaj osvobodile okrog 75% po Nemcih okupirane ruske zemlje. Stalin pristavlja, da Rusi bolj in bolj likvidirajo moč nemške vojske. Nemško stališče bo postalo brezupno, kakor hitro nastane na zapadu druga fronta, omenja Stalin.

Los Angeles, Calif. — Okrog 5,700 uposlenecv, ki dela-

SV. OČE PROSI, DA NAJ SE RIMU PRIZANESE

Berne, Švica. — Vatikanska in berlinska radio postaja omenja, da je sv. Oče Pij XII. v govoru na postne pridigarje v rimski nadškofiji apeliral tudi na obe vojskujoci se stranki, da naj bi večnemu mestu Rimu prizanesli z uničenjem. Omenil je, da je bilo prizanešeno Atenam v Grčiji in Kairu v Egiptu, zakaj bi ne bilo tudi Rimu. Neizbrisljiv madež v zgodovini bo, če se bo žrtvovalo Rim vojaškim zahtevam. Apel sv. Očeta je na mestu in se z njim gotovo strinja ves kulturni in civilizirani svet. A poleg tega apela pa ostane vprašanje, kdo je kriv, da se morajo zavezniki v Italiji posluževati napadov na zgodovinske točke. Krivi so Nemci, ki mesto, da bi se na zavezniške apele s takih krajih umaknili, iste utrjujejo, se v njih skrivajo in se iz istih branijo. Nemci naj se iz Rima umaknejo in istega proglasijo prostim mestom, pa ga zavezniki gotovo ne bood napadali.

CHURCHILL IMEL VAŽEN GOVOR

London, Anglija. — Winston Churchill, ministerski predsednik Anglije, je imel v torek važen državni govor pred parlamentom. Parlamentu je dal pojasnila o sedanjih mednarodnih položajih in borbi z osiščem. Nad Nemce pride "super-blitz" iz zraka. Noben vogal in noben kot Nemčije ne bo ostal cel. Ob ugodnem času pride s "super-blitzem" tudi udar na kopnem. O Rusih je govoril laskavo. O teritorijalnih sporih med zavezniki je dejal, da naj počakajo, da bo dosežena zmaga.

JAPONCI UTRUJEJO OTOK FORMOSA

Chungking, Kitajska. — Iz otoka Formosa je došlo poročilo, da je japonski cesar Hirohito ukazal utrditi otok Formosa proti morebitni invaziji od strani zaveznikov. Japonci so postali zadnje dni zelo nervozni.

jo v javnih mestnih napravah je zastavkalo. Elektrarne, plinarne in drugo vse je prizadeto. Mestni županj je zaprosil federalno vlado, da naj pošlje vojsko v mesto.

MIHAJLOVIČEV NAČRT ZA NOVO JUGOSLAVIJO

Washington, D. C. — Mihajlovičev radio, ki je znan pod imenom "IZ ŠUM IN PLANIN JUGOSLAVIJE", je nedavno prinesel vest o kongresu, ki so ga imeli od 26. do 28. januarja Mihajlovičevi pristaši neke v jugoslovanskih gorah. Kongres je izjavil, da je načrt ljudstva za bodočo Jugoslavijo sledeči:

"Vsopostavljenje in povečanje Jugoslavije z vsemi ozemlji, kjer žive Srbi, Hrvati in Slovenci. Minimalne zahteve so meje, ki jih je zahtevala jugoslovanska delegacija po prvi svetovni vojni.

Jugoslavija bo federalna država s postavno, parlamentarno in dedno monarhijo, z dinastijo Karadžordževićev in s Petrom II. kot vladarjem.

Ta kongres smatra, da je trdna bodočnost Jugoslavije možna samo z ustanovitvijo demokratično organizirane Srbske federalne države. Isto velja za Slovence in Hrvate.

Vsaki federalni enoti bo dana širokopotezna avtonomija, ki bo dala ljudstvu možnost in jamstvo za razvoj ekonomskih, kulturnih, socialnih in drugih interesov.

Meje, ki so bile začrtane med Srbi in Hrvati, ne da bi bili pritegnjeni na posvet legalni srbski zastopniki, ne bodo priznane. Ravno tako ne bodo priznane vse ostale odredbe izdane pred ali med vojno pod tiranstvom okupacijskih čet.

Kongres želi, da se med reorganizacijo države podvzame vse za uvedbo radikalnih ekonomskih, socialnih in kulturnih reform, ki so v duhu našega časa in potrebne Srbom, Slovincem in Hrvatim.

Osnovni principi demokracije bodo odločali ne samo v političnem, temveč tudi v ekonomskem, socialnem in kulturnem življenju narodov.

Vsi Jugoslovani bodo uživali take politične pravice in svobodo, da bodo mogli imeti odločilno besedo v državnih zadevah kot samoupravna celota. Vsak Jugoslovian bo imel možnost za popolni kulturni razvoj in sredstva, da si zavaruje zase delo in dobič svojih družin in socialno zaščito za vse."

Poročila po radiu so zabeležili monitorji Združenih držav in so ga sporočili OWI.

POGLAVNIK USTANOVIL NOVO KMETSKO STRANKO

Washington, D. C. — Ker se poglavitkovemu režimu ni posrečilo pridobiti hrvatske kmetске stranke na svojo stran, je bil režim primoran ustanoviti novo kmetško stranko, katere voditelji so bili nedavno sprejeti v avdienco pri poglavniku, kar je priobčil nemški časopis "Donauzeitung", kontroliran po nacijah.

Ta nova, po vladi organizirana kmetška stranka je oživila staro organizacijo "Moba". K tej stranki pripadajo vsi polnoletni vaščani, pod vodstvom nadzornikov, nastavljenih od vlade.

Stvarno so kmetje prisiljeni vstopiti v te delavske bataljone in morajo delati ne samo na svojih vrtovih, temveč morajo pomagati tudi pri zgradnji štramb za pridelke in izvršiti vsako povelje, ki jim ga da nadzornik.

Vsi moški od sedemnajstega do šestdesetega leta morajo stopiti v delavsko organizacijo in biti pripravljeni opravljati prisilno delo poleg svojega lastnega.

Člani te nove kmetске organizacije, ki so pripravljani sodelovati z vlado, morajo vstopiti v domobransko vojsko pod poveljstvom žandarmerijskih podčastnikov, kar je močno povečalo število poglavitkov zveste žandarmerije.

Vest, da se hrvatska vlada poizkuša utrditi v vaseh na omenjeni način, je bila priobčena v nemško-kontroliranem časopisu "Die Donauzeitung" in poslana OWI.

Brazzaville radio je nedavno poročal, da je dr. Maček, voditelj stare hrvatske kmetске stranke, zelo bolan, kar je posledica njegovega dolgotrajne-

OČETOVSKI HIMMLER

Washington, D. C. (ONA). — Štiri milijone Himmlerjevih slik bodo razdelili po celi Nemčiji. Šef Gestapa in minister notranjih zadev se na slikah smehljajo in se razgovarja z otroci, ki so bili bombardirani, kakor "oče s svojimi otroci". Slike so izdane v obliki poštnih dopisnic in imajo namen, da priljubijo Himmlerju med ljudstvom, ki je pri Himmlerjevem imenu spomni vedno na koncentracijska taborišča. Kot del kampanje za priljubitev Himmlerja so Nemci pričeli tiskati tudi "zabavne" anekdote o Himmlerju in "najbolj nenavadne" slike, kjer se Himmler smeja. Zdi se, da je Himmler namenjen za Hitlerjevega naslednika, če bi se Hitlerju kaj zgodilo. Goering je sicer še vedno Hitlerjev "prestonaslednik", vendar pa nihče ne veruje več, da bi Goering resnično postal Hitlerjev naslednik.

ADAMIČ BO ODPSTOPI

New York, N. Y. — Tukajšnji list "Hrvatski Svijet" je poročal 19. feb., da bo Louis Adamič pustil predsedništvo Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev in odpotoval na fronto kot poročevalec za "Saturday Evening Post". Njegovo mesto bo prevzel hrvatski violnist Zlatko Baloković.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg našega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

KAKO SE BODO SPORAZUMELI ZA BODOČI MIR?

Odkar sta sedela predsednik Roosevelt in Winston Churchill na vrtu v Casablanci, v Afriki, in podala izjavo, da velja za osiše le eno in to je: brezpogojna podaja, so se razmere v svetu že mnogo spremenile. Zavezniki so od tedaj veliko napredovali. Izvojevali so več važnih zmag in obroč okrog Hitlerjeve trdnjave v Evropi se je močno zožil in davi osišne dežele in sile bolj in bolj.

Edino malo okno v svet ima še Hitler ob Španiji. Povsod drugod je zaplankan in zgleda da bodo zavezniki prej ali slej zaplankali še zadnjo Hitlerjevo okno v Španiji.

Brezpogojna podaja! Tako je zaorilo v svet potom radia in potom tiska po tisti famozni konferenci v Casablanci. To izjavo so potem še večkrat ponovili v Washingtonu, v Quebecu, potem v Kairu in Teheranu, in jo še vedno ponavljajo. Brezpogojna podaja!

Ker se je obroč okrog Hitlerjeve trdnjave zožil in se zožuje vedno bolj in bolj, dokler ne bo zadavil in zadušil Hitlerja samega, je torej na vidiku v bodočnosti mir, ki ima priti po polni zmagi nad osišnimi silami. Ta pot do zmage je lahko še dolga, pa je lahko tudi krajša, kakor že se bodo operacije in slučajni razvijali v borbi. Eno je gotovo, da tudi pri najbolj zagrizenem navdušenju Nemci ne morejo imeti več nobenega upanja na končno zmago. Nobene možnosti ni več, vsaj ne pri obstoječih razmerah, razen, če bi se dogodilo med zavezniki kaj tako izrednega, da bi se razbilo med njimi edinstvo in te gigantski borbi za njihov obstanek in da bi se mesto da bi se borili proti skupnemu sovražniku, začeli grizti med seboj. To je sicer skoro nemogoče s pametnega stališča. Možno je pa tudi. V balkanski vojni leta 1912 smo videli, kako so po zmagi nad Turki balkanski narodi, ki so bili preje zavezniki, udarili drug na drugega in nastala je med njimi bratomorna vojna. Upajmo, da med zavezniki kaj takega ne bo. Pozabiti pa ne smemo, da Nemci vodijo v tem pravcu svojo zavajalno propagando. Iz vseh mogočih kotov šuntajo in podpihajo vse križem po svetu, Poljake proti Rusom, z ruskim komunizmom strašijo Angleže in Amerikance, posebno pa še zapadni krščanski svet. Nemci so mojstri v propagandi. Propaganda, in to zavajalna propaganda, bo odselej naprej najnevarnejše nemško orožje za zaveznike. Da bi se ga le znali čuvati!

Najbolj smešno je, ko človek posluša razne radijske komentatorje ali pa čita članke raznih odličnih člankarjev, ki v svojih razpravah vprašujejo, kaj bo z Nemčijo po vojni. Razpravljajo, kako daleč naj bodo kaznovani Nemci in kaj naj se aplicira kot kazni in kaj ne. Celo skrbijo, kakšno socialno bodočnost naj se za Nemce določi, itd. Vse to je nesposobno! Čemu skrbeti za Nemce? Nemci se naj sami brigajo za svojo bodočnost. In se tudi bodo. Ne bojte se za Nemce. Zase raje skrbite. Nemcem pustiti samo eno luknjico odprto kje, pa bodo z njo prevarili svet, kakor so ga po zadnji svetovni vojni. Nemci naj nekaj časa ostanejo v godlji, ki so si jo sami pripravili. Treba jih je postaviti pod najstrožjo kontrolo, kakoršna je potrebna za blazneže. Kajti nemški narod je militaristično blazen narod, za militarizem da vse, zadnjo kapljico svoje krvi, samo da bi barbarski nemški militarizem zavladal svetu in da bi nemštvo gospodovalo svetu. To nemško blazno ideologijo je treba zatreti in uničiti, drugače bodo sledila nadaljnja klanja v svetu. Drugače so vse sedanje žrtve zastoj. Isto bo treba napraviti v Japonsko. Pot do dosege vsega tega bo še dolga in še mnogo ovir bomo srečali na njej. Če bo med zavezniki vladala sloga in edinstvo, bodo lahko prišli kmalu do končne zmage. Če se bodo pa prepirali za razne meje že sedaj, predno je dosežena zmaga, je pa nevarnost za pocepljenje edinstvi med zavezniki.

Nove razmejitve med evropskimi narodi in deželami ne bodo lahka reč. Urejevanje bo znabiti trajalo leta. Morda sedanji zavezniški politični voditelji, ki vodijo to gigantsko borbo proti osišu, ne bodo že več pri življenju, ko bo končni mir urejen. Zeleti je, da bi bili. Kajti nasledniki, taki

ali taki, bodo težko pravilno poznali razmere, kakor jih poznata recimo predsednik Roosevelt in pa Winston Churchill. Najvažnejši faktor za ves demokratični svet je predsednik Roosevelt. On je resničen predstavnik demokratične dežele, ki je s svojo voljo in s svojim žrtvovanjem rešila svet pred Hitlerjem. Brez Roosevelta bi bil bodoči mir silno prizadet. Sleherni ljubitelj demokracije in svobode naj moli zanj in prosi Boga, da ga Ameriki in svetu ohrani še mnogo let.

Najtežja vprašanja pri urejevanju Evrope bodo razmejitve Poljske, Baltika, Balkana in Bližnjega vzhoda. Težavne točke bodo to. Mnoge prevzame strah že samo ob misli na nje. Mnogi so mnenja, da si bodo tisti, ki bodo to urejevali in odločali, kazali zobe. Upajmo, da ne. Upajmo, da bo zdrava razsodnost prevladovala, pa ljubezen do človeštva in civilizacije. Svet je dovolj velik in širok za vse, ki so pametni in humanitarni. Le za Hitlerja, Musolinija in japonske militariste ni bil velik dovolj. S temi pa doli in pravica jih naj počisti!

KRATKE NOVICE

Joliet, Ill.

Slišali smo v evangeliju o delevih v vinogradu; istotako o sejalcu in semenu, zato nam prihaja na misel, da morda resni letos prihrva spomlad v deželo, dasi zadnje čase sneži in zmruže, da je veselje. Ako tudi je prišel sneg letos že pozno, se ga smo naveličali, da ni kaj. Smrtna kosa. — Umrl je znani Joseph Pirc, ki je dolgo let bival pri Mrs. F. Horvat na Marble St., kot ujec. Dosegel je starost do 85 let in je pestoval vnukov vnuke. Doma je bil od Žužemberka.

Dalje se je v topilnici ponesrečil dobro znani Michael Urbančič, 1106 Wilcox St. Zapuša žena in par otrok. Bil je do 55 let star. Doma je bil iz Zagrađa in je prišel sem pred 40 let.

Umrla je tudi Mrs. Rose Russ, bivajoča na 818 Summit St. Bila je vdova. Doma je bila iz Sel pri Semberku. Tukaj je bivala blizu 50 let in zapuša odrasle otroke.

Naj jim sveti večna luč. Pridetnim pa naše sožalje!

Naročnik.

KAJ DELAJO V SHEBOYGANU

Sheboygan, Wis.

Ameriško slovensko združenje je na svoji seji sklenilo, da kupi eno Adamičevih knjig, tisto "From Many Lands". Sem jo ravnokar prejela in je jako zanimiva za nas Slovence kakor tudi za vse druge narode. Priporočljivo bi bilo, da bi vsak izmed nas prečital to knjigo, predvsem pa naši otroci. Naša lastna mladina in drugi bodo dobili iz te knjige bolj jasen in razločen vpogled v slovenstvo in Slovenijo ter Jugoslavijo. Spoznali bodo, odkod so prišli slovenski izseljenci, njihovi lastni starši ali predniki, ter se bodo toliko bolj zanimali za vse probleme, o katerih se toliko govori in piše po vseh časopisih zdaj. Najprej bo Združenje obdržalo to knjigo med članstvom za nedolgo čas, da bo vsak imel priložnost prebrati jo brezplačno, potem pa jo bo Združenje poklonilo tukajšnji katoliški čitalnici, kjer bo seveda na razpolago celemu narodu. Člani, ki se želijo osebno prepričati o vrednosti te knjige, naj se zgledajo pri spodaj podpisani, pa jo bodo drug za drugim dobili, vsak za nekaj časa.

Sedaj pa malo o vojni!

Človek se nehoti ustavi in začne premišljevat bolj in bolj resno in globoko, kaj vse smo doživeli v tem času. Kako dolgo bo še vojna trajala? Kam nas bo vse to pripeljalo? In kakšno bo življenje po vojni? Kakšni bodo fantje, kadar se povrnejo nazaj, ko morajo iti skozi takšne grozote? Ali se bo-

do mogli ti fantje uživati v pravo družinsko in domače življenje in postati pravi in dobri možje? Ali jih ne bo vojna ne samo telesno, temveč kolikor toliko tudi duševno uničila ali vsaj spremenila? Pa kakor čitamo v časopisih, je tudi že na tisoče in tisoče deklet v armadi, katere morajo iti skozi težko in burno življenje. So prave junakinje in junaško opravljajo svoje dolžnosti. Noč in dan so v smrtni nevarnosti in pripravljene so žrtvovati vse, tudi svoje mlado življenje — prav kakor fantje — samo da bi nam ohranile svobodo in ljubi dom.

Kaj pa mi tukaj na domači fronti? Kaj in koliko bomo mi storili za naše vojake in našo domovino Ameriko, ki nas je prav po materinsko sprejela pod svoje okrilje in svojo zastavo in nam dala dobro življenje. Pomagajmo tudi mi sedaj, dokler je še čas, da se ta zvezdnata zastava nikoli ne bo uklonila ali padla, ampak da bo še bolj ponosno zavihrala nad nami in čuvala našo svobodo.

Ravno sedaj, ko je v teku četrto vojno posojilo, naj vsak izmed nas globoko poseže v svoj žep in posodi denar naši vladi, s tem da kupi kolikor največ mogoče vojnih bondov ter tako pripomore do hitreje zmage.

Z delom gre pri nas še precej dobro sedaj. Delajo skoraj vsi ljudje, ako so le zmogni za delo. Ne samo moški, tudi ženske so zaposlene po tovarnah, po bolnišnicah, in kjerkoli jih potrebujejo. Zato pri nas tudi ni posebnih prireditev. Vsi so preveč zaposleni. Seveda je pa tudi zabava potrebna v tem času, da si ljudje doma ohranijo boljše zdravje in da včasih malo pozabijo na vse težave.

Ceprav je že malo kasno, vendar naj omenim, da je Am. slovensko združenje priredilo malo zabavo na Silvestrov večer v Fludernikov dvorani. Udeležba je bila precej povoljna, ker na ta večer gre vse od enega kraja do drugega. Med zabavo je pevski klub Združenja zapel par lepih pesmic, nato je Mrs. Milostnik v jako izrazitem tonu deklamirala, poseben vtis na občinstvo pa je naredila kratka predstava starega in novega leta. Staro leto je predstavljala podpredsednica Združenja Anton Mervar, novo leto pa mala Diane Ribich. Oba sta svojo vlogo prav izvrstno izvedla. Dve mladi deklici v narodnih nošah — Miss Milostnik in Miss Nagode — sta prav lepo na violino spremljali staro in novo leto. Prav ljubka je bila v narodni noši Florence Marinšek. Vsem prav lepa hvala, ki ste nas posejeli in ki ste pomagali pri prireditvi.

Naj še omenim, da bo Združenje imelo svoje seje od sedaj naprej v Zagoženovi dvorani. Obenem se tudi vršijo seje Sanasa. Zelja je, da bi članstvo po-

sečalo seje v še bolj velikem številu, ker lahko toliko več koristnega ukrepamo in naredimo, če nas je več skupaj. Na vsaki seji prodajamo tudi vojne znamke pa tudi bonde, ako jih kateri želi. Samo pridite na sejo in se prepričajte.

V zadnjem mesecu septembra, ko je bilo v teku tretje vojno posojilo, je članstvo Združenja kupilo vojnih bondov za \$8,500.50. Prepričana sem, da tudi sedaj ne bomo zaostali, ampak še pomnožili svoto.

Dne 18. marca se bo spet začelo darovanje krvi. Vem, da se boste tudi sedaj v velikem številu odzvali kakor vedno prej. — S pozdravom,

Mary Fale, predsednica
Am. slov. združenja.

KRATKE NOVICE

Barberton, Ohio.

Pred kratkim so se poročili v naši cerkvi: Sgt. Emil B. Hanic z Miss Matilda Hiti; sedaj živita v Augusta, Ga.; — Pfc. Joseph Hiti z Miss Agnes Virant; po par dnevnem dopustu je odšel nazaj v Camp Maxey, Tex.; — Mr. Joseph Skerl z Miss Mary Premrov; — Edward John Obreza, U. S. Navy, z Miss Anna Postovich; — Mr. Jerry Gradishar z Miss Hattie Gutshaw; — Corp. Thomas Moore z Miss Anna Znidarsic. Vsi ti novi pari so bili in upamo, da še bodo, dobri in delavni pri igrah in v petju, pripravljeni delati za vsako dobro stvar. Vsi pa tudi ostanejo dobri farani naše cerkve. Castitamo vsem.

Teta štorlija je hodila po našem mestu ter pustila pri družinah Mr. & Mrs. Martin Kumske hčerkico (mati Mary Znidarsic); — Mr. & Mrs. Joseph Somerick hčerkico (Mary Zakrajsek); — Mr. & Mrs. Henry Muren sinčka (Angelina Beg); — Mr. & Mrs. Andrew Glynn prvo hčerkico (Mollie Lukezic); — Mr. & Mrs. Stanford McLaughlin sinčka (Anna Casserman); — Mr. & Mrs. Fred Gerbeck prvo hčerkico (Jennie Klancar); — Mr. & Mrs. Joseph Videgar prvega sinčka (Mildred Lukezic); — Mr. & Mrs. Donald Webb fantička (Justina Tancek); — Mr. & Mrs. John Zalar hčerkico (Christina Lukezic); — Mr. & Mrs. Stanley Struckel fantička (Jennie Zakrajsek); — Mr. & Mrs. Louis Gradishar sinčka; — Mr. & Mrs. F. Debevc sinčka (Frances Udovick); — Mr. & Mrs. Joseph Lukezic sta bila trikrat zaporedoma stari oče in mati, Mr. & Mrs. Frank Zakrajsek pa dvakrat. Castitamo vsem.

Kakor je bilo že poročano, je bil ubit na ladji Lieutenant Commander Mirko Pavlich v novembru 1942 in ravno čez eno leto, na praznik Zahvalnega dneva, je bila krščena ladja na njegovo ime U. S. S. Pavlich, na čast Mirku. Njegova žena vdova je pa krstila to ladjo. Navzoči so bili tudi starši njegovi Mr. in Mrs. Thomas Pavlich. Ako je tudi žalostno, pa vseeno so lahko ponosni vsi domači in z njimi vred smo tudi vsi Slovenci.

Pred par meseci je bil ubit na bojnem polju Mr. D. Borisich, tudi iz Rittmana, O. Iskreno sožalje družini Borisich. Rittman, O. je malo mesto, pa do zdaj sta že dva nam poznana umrla v vojski. Pri nas v Barbertonu in njega bližnji okolici, smo pa še dovolj srečni, da ni bilo še dosedaj tako žalostnega slučaja med nami Slovenci, samo en vojak je ranjen in ta je Mr. John Polh, ki se še vedno zdravi doma. Upamo da bomo še za naprej tako srečni.

Dne 12. januarja je umrl Mr. Frank Beg. Po enem letu je odšel za ženo. Tako je ljubil svojo ženo, da ni mogel živeti brez nje. Tako dobrih moč za svojo ženo je malo kakor je bil Mr. Beg. Bil je cerkveni pevec dolgo vrsto let in je bil, naročen edino na katoliške liste neprenehoma dolgo vrsto let. Nikdar se ni pomišljal, ali bi plačal ka-

toliške liste ali ne; če ni bilo hitro zastopnika okoli, je kar sam poslal na upravo. Tako odločnih katoličanov je malo med nami, in še ti izumirajo, škoda. Mr. F. Beg je bil doma iz Gornje Senčave iz Topliške fare na Dolenjskem. Ostali družini, to je hčerki omoženi Muren, sestri Emily Beg in vsem drugim sorodnikom naše globoko sožalje.

Dne 25. januarja je pa na nagloma umrl Mr. John Ujčić. Zadela ga je kap. Bil je član več društev. Zelo je bil delaven na društvenem in cerkvenem polju. Pogrešali ga bomo vsi. Doma je bil iz Velikih Brd pri Jelšanah na Primorskem. Potri soprogi in sorodnikom naše iskreno sožalje.

Iz Barberton High School so graduirali v januarju 1944 Slovenci: Frank J. Cic Jr., Betty J. Mertic, Julia M. Misich, Margaret F. Okolish, Mary Ann Polh in Rudolf Knaus. Rudolf je bil najboljši učenec izmed vseh graduantov. Kako je lepo govoril ta fant tisti dan, ko so jim izročili diplome! Dva tukajšnja večja lista sta objavila njegovo sliko kot najboljšega učenca. Seveda smo bili ponosni nanj. Castitamo mlademu fantu, ki se je tako pobrigal v šoli, da je bil eden izmed najboljših.

Se vedno hodimo zavijati časopis "Barberton Herald", katera pošiljajo vsem vojakom, kateri dajo svoj naslov. Vsak teden zgibljemo in zavijemo z naslovi vojakov okoli 1,500 izvodov. Fantje vojaki prav radi berejo ta časopis. Pošiljajo ga brezplačno vsem vojakom. Za to se je zavzel klub American Service League in pomagajo še drugi. Od nas hodimo: Mrs. Mary Spetich, Mrs. Frances Smrdel, Mrs. Frances Purgar, Mrs. Anna Zvonar, Mrs. Mary Strazishar, Mrs. Jennie Unisk in jaz. To je tudi en kos patriotičnega dela, ker tudi vse ženske delajo brezplačno. Zraven so tudi ženske od organizacij Moose, Eagle, itd. — Pozdravi! Jennie Okolish.

MINNESOTSKÉ NOVICE

Ely, Minn.

Dne 13. februarja je po dolgotrajni bolezni preminula Frances Kalan, vdova po Jožefu Kalan, v starosti 67 let. Pogreb je vodil Štefan Banovec iz hiše žalosti 424 E. Sheridan St. v cerkev sv. Antona. Sveto mašo in pogrebne obrede je opravil župnik Rev. Fr. Mihelič. V Ely zapuša sina Josepha, v Duluthu sina Franka, v Coloradi pa sina Rudolpha, ki je zobozdravnik v ameriški armadi; nadalje zapuša dve hčeri: Angelo, vdovo po Louisu Kalanu v Detroitu, in Frances, omoženo Robson, v Ely, in končno brata Josepha Labernik v Cherry, Minn.

Sodnik John Kapsch je te dni odpotoval v toplece, da si poskusi izboljšati zdravje.

Mrs. Joseph Vrtinik iz E. Chapman St. se je po par tednih bivanja v Shipman bolnišnici nekoliko bolj zdrava vrnila na dom. Njen soprog Joseph že več let boleha doma vsled bolezni v hrbtenici.

Poročevalec.

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.

Naš župnik č. g. Štefan Kasovic so morali za par tednov v bolnišnico. Vsi farani jim želimo, da bi kmalu ozdraveli, ker jih zelo pogrešamo. Pokojni Father Vencelj Šolar so rekli: molite za me! Tako naj tudi jaz zapišem: molite za našega domaćega župnika, da se trdno pozdravi! Saj so jako pridno delevali in si na vse načine prizadevali, da je bilo v letu 1943 mogoče odplačati toliko zastalega dolga pri cerkvi. Veste, tudi to jih je vrglo v posteljo: preveč dela in premišljevanja. Bog jim daj spet trdnega zdravlja. Začasno zastopajo našega

(Dalje na 5. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Prvovraten uspeh

West Allis, Wis. — Znana rojakinja trgovka Mrs. Josephine Schlosar, predsednica slovenske skupine za prodajo vojnih bondov, je v kampanji za četrto vojno posojilo v nedeljo 6. febr. v Tivoli dvorani prodala vojnih bondov za \$57,084. Poročnice govori samo zase in je najlepše spričevalo za patriotizem naših rojakov v Milwaukee in West Allis.

Umrl med operacijo

Biwabik, Minn. — Mr. in Mrs. Tometz sta pred kratkim dobila žalostno poročilo, da je njun sin Karol umrl na operacijski mizi vsled srčne hibe. Od 1939 je bil pri vojaki kot prostovoljec. Nastavljen je bil v Kaliforniji in je služil kot snematelj slik iz aeroplana. Fotografstvo ga je vedno silno veselilo. Bil je zelo nadarjen in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. V družini je bil najmlajši sin. Ima še dva brata pri vojakih; Rudi je častnik, Toni pa je nekje v Egiptu. Pokojni Karol je bil poročen šest mesecev in žena je živela z njim. Pokopan je v Kaliforniji. Zapuša ženo, neotlažljive starše, pet bratov in tri sestre. Družina Tometz je naročena na vse katoliške liste; Am. Slovenec dobiva že nad 40 let. — M. Delak.

Ubit v letalski nezgodi

Buffalo, N. Y. — Prejel Baragovo pratiko. Mi ugaja. — Kar nas je Slovencev tukaj, smo zelo raztreseni po celem mestu. Dve slovenski društvi obstojata tukaj in pripadata k SNPJ. — Sporočam, da je bil ubit naš fant Ensign Thomas E. Malloy, star 24 let, ko je American Airlines letalo padlo v reko Mississippi na polnoči v četrtek. Razen njega je pri tej priklizi izgubilo življenje še 23 drugih. V torek po tistem bi se bil imel sporočiti v cerkvi sv. Janeza Krstnika z Miss Lorraine Chudy. Prvotno se je pisal Ivančič in je sin Mr. in Mrs. George Ivančič, Buffalo, N. Y. Ko je šel k mornariči, je spremenil ime v Malloy. — John Bambič.

Hvala za obisk!

Chicago, Ill. — Ta teden nas je obiskala in si ogledala našo tiskarno Mrs. John Košir iz So. Chicago.

Rojenice

Milwaukee, Wis. — Rojenice so obdarile zadnje dni s sinčiči sledeče družine: Louis Pototčar, 6189 W. Beloit Rd.; Frank Zore, 1517 So. 63rd St.; Emil M. Zorko, 3037 So. 14th St.; William A. Lauritsch, 2201 So. 55th St.; Robert J. Fabian, 1733 So. 76th St. — S hčerkami pa: Louis A. Može, 2057 So. 62nd St.; Adolph Zore, 923 So. 9th St.; Joseph J. Urbančič, 714 W. Bruce St.; Anton R. Verbick, 1423 So. 57th St.; Anthony M. Bozich, 834 So. 97th St.; Andrew J. Dobernic, 726 So. 22nd St.

Poroka

Chicago, Ill. — V nedeljo 20. feb. sta se v cerkvi sv. Štefana poročila Walter Bohnsack in Frances Bogolin. — Mlademu paru želimo obilo sreče.

Umrl

Milwaukee, Wis. — Dne 15. feb. je umrl, star komaj 28 let, Friderik Hrovatin in je bil pokopan 18. feb. na Mt. Olivet pokopališču. Bolehal je dolgo vrsto let. Zapuša mater in dva brata. Ob času njegove smrti je bila njegova mati v bolnišnici zaradi operacije. O sinovi smrti ji niso povedali, dokler ni bila iz nevarnosti.

PRIJATELJU FRANKU BEGU V SPOMIN

Ne ure ne dneva ne več, kedaj boš poklican v večnost. Danes si tukaj, za jutri ne veš, boš še tukaj ali ne boš. Vsak hip lahko stopi izza vogala bela nevesta smrt in te povede v svoje kraljestvo za vedno. Taka je usoda vseh ljudi na zemlji. Je bila doslej in bo za naprej.

MR in MRS FRANK BEG
iz Barbertona, Ohio, zdaj še oba pokojna.

Pismo, ki smo ga te dni prejeli nam pove, da je 19. januarja letos za vedno zatisnil svoje oči dobro poznani naš rojak Frank Beg, v Barbertonu, O. Komaj dobro se je srečal z Abrahamom pred par leti in že je moral od nas v večnost. V 54 let starosti se je moral posloviti s sveta. Ni tako visoka starost. Glede starosti bi lahko živel še najmanj 25 let. Toda smrt ne vpraša koliko let imaš. Z njo moraš, ko pride tvoj čas in amen.

Pokojnemu Franku Begu je pred par leti preminula njegova blaga soproga Angela, rojena Moder. Doma je bila iz Trebnjega na Dolenjskem, pozneje pa je družina bivala nekaj časa v Smihelu pri Novem mestu in pozneje v Ljubljani, odkjer se je družina preselila v Ameriko. Pokojna je bila sestra pokojnega č. g. Albina F. Modra, župnika v Bridgeville, Pa., ki je umrl leta 1937. Pokojnica je bila prva slovenska zdravniška kiropraktička, dolgoletna organizatorica in pevovodkinja v Barbertonu, Ohio, kjer je veliko delovala za slovensko pesem in društva. Tudi pokojni Frank Beg, njen sopro, je veliko deloval. Oba sta bila vesela in prijazna narave. Ko je bil pišec v Barbertonu na agitaciji za

ustanovitve "Novega Sveta" leta 1939 in je popisaval družine za omenjeni mesečnik, mu je neki rojak omenil, "da Begova se razumeta in ljubita, kakor dva ptička". Resnično vedno sta bila skupaj. Kar misli si človek, da pokojnemu Begu ni bilo več obstanke, odkar mu je umrla ljubljena soproga. Zdaj sta zopet skupaj. Oba sta v večnosti.

Kratek življenjepis obeh pokojnih je v aprilovi številki tretjega letnika "Novega Sveta" na 111. strani, leta 1940. Oba pokojna sta bila prijatelja naših listov. Ko sem pokojniku in pokojnici razložil pomen in namen "Novega Sveta", ki je glavni ta, da se potom opisov slovenskih družin in nasebin v Ameriki ohrani zgodovini vse ono, kar so naši dobri slovenski ljudje s svojim trdim delom in trudom ustvarili v Ameriki, sta bila za stvar zelo navdušena. Se se spominjam izjave pokojne Mrs. Beg, ko je dejala: To je nekaj važnega, tega ni doslej še nihče skušal izvesti v takem obsegu in na tak način. Če so že pisali kaj o nasebinah ali družin ali župnijah pa niso o ljudeh. Tu bo pa vse skupaj. Tudi pokojni Mr. Beg je bil navdušen za stvar. S takimi navdušenimi prijatelji in njihno gmotno in moralno pomočjo je prišel na noge list "Novi Svet", ki še sedmo leto zbira skupaj zgodovinske podatke o naših ljudeh in nasebinah po Ameriki. Le škoda, da naši rojaki tako hitro legajo v grobove. Toda proti temu ni pomoči. To se bo čutilo vsepovsod bolj in bolj.

Pokojni Frank Beg je bil doma iz Gornjih Sušic, fara Toplice na Dolenjskem. Tam se je rodil 30. marca 1889. Ko je dočvršil ljudsko šolo se je šel učiti čevljarstva in se iste obrti izučil. Kot čevljarški pomočnik je nekaj časa delal v Smihelu pri znanem mojstru Sušteršiču (p. d. Jožmanu) na bregu. Leta 1908 je odšel v Ameriko in sicer v Springfield, Ill., kjer se je pozneje tudi poročil z Angelo Moder. Od leta 1917 sta bivala v Barbertonu, Ohio, kjer sta imela prijazen dom in bivala do svoje smrti. V zakonu se je jima rodila ena hči Angelina, zdaj poročena Muren.

Pokojnik je bil delaven in ga bodo vsepovsod pogrešali. Kot prijatelju in somišljeniku naših listov mu naj bodo te vrstice posvečene v spomin. Njegovi blagi duši pa naj podeli Bog mir in pokoj!

MEH ZA SMEH

BRZOJAVKA S ŠKOT-SKEGA

Sale in dovpti o škotski skoposti postajajo že pravcata epidemija. Zato se je ondan v Aberdeenu, glavnem mestu Škotske, ustanovilo posebno društvo, ki vidi svojo poglavito nalogo v tem, da pobija škotske "vice". Po slavnostni ustanovitveni skupščini je šel edinburški delegat na pošto, da odda nujno brzojavko.

Kajpada je naprej vprašal, koliko bo brzojavka stala.

"Pol pennyja vsaka beseda," mu je pojasnil uradnik, "podpis je pa prost."

Delegat ni dolgo pomišljal.

"Jaz sem indijanski poglavar," je dejal, "ime mi je pa Pridem-v-petek-zjutraj."

BRAHMS

Johannes Brahms je slovel po tem, da bi v nobeni družbi, kamor so ga povabili, držal jezika za zobmi in da je brezobzirno izlil svojo strupenost nad vsakim gostom.

Nekega večera se je takole poslovil od gostiteljice:

"Najlepša vam hvala, dra-

ga gospa! V ostalem, če sem v naglici katerega iz vaše ljubezne družbe pozabil razžaliti, vas pri tej priliki prosim oproščenja!"

AHA!

"Pri sosedovih je zadnje tri dni nenavadno mirno, prej sta se pa zmerom prepirala. Kaj naj to pomeni?"

"Gotovo sta se sprla!"

AMERIŠKA

Mina je oblekla najnovejšo toaleta svoje gospe, znane filmske dive, in odšla na ples.

"To je pa že preveč!" se je razjarila milostljiva, ko ji je prišla na sled. "Ali vas ni bilo prav nič sram?"

"Oh, pa še kako! Saj nisem vedela, da je tako globoko izrezana!"

POMOTA

"Čeprav vas nisem še nikoli videl, draga gospa, mi vendar niste tuji. Oh, kolikokrat mi je moj prijatelj, vaš mladi mož, ves navdušen bral pisma svoje ljubljene Tončke."

"Gospod, jaz sem Ančka!"

ŠE NI BILA ZADOSTI MOČNA

Japonci so mislili, da bo ta trinadstropna in proti bombam utrjena zgradba na Roi, enem izmed otokov v Kwajalein Atolu, lahko prestala karkoli, ker je bila napravljena iz cementa in ojačena s jeklom. Ameriški topovi so jo pa le srgali do kosti. Na desni je radio stolp, ki mu ameriške krogle in bombe tudi niso preveč hasnile.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

LETOS NAJ KONČAJO VOJNO

"Želim, da veste," je rekel general Montgomery svojim angleškim četam, ki se pripravljajo za invazijo, "da nikoli ne pustim armade v bitko, dokler nisem precej trdno prepričan, da se bo vse dobro izteklo. Ne moremo dopustiti, da bi se smelo kaj ponesrečiti. Če je kakšen dvom, sploh začenjati ne bomo. Je že dolgo časa, odkar se je začela ta vojna. Sit sem je že. Zdi se mi, da je že blizu čas, da jo skoncamo. Od kraja nismo mogli videti, kako se bo nehala. Danes ni več tako, prav odločno ne. Edina stvar, ki je še ne vemo, je ravno kedaj bo konec, toda rekel bi, naj si na vso moč prizadevamo, da jo skoncamo v tem letu. To lahko napravimo — in tudi bomo. Vi in jaz se bomo skupno zavzeli za to."

OPICA MU JE REŠILA ŽIVLJENJE

Najboljši prijatelj, ki ga je Pvt. Floyd Steward, Villissa, Iowa, kdaj imel, je opica. Lahko je razumeti, zakaj ima Steward to opico tako rad. Trikrat mu je rešila življenje, pri eni teh prilik pa še življenje 14 drugih mož. Vojak je naletel na to opico med nekim nemškimi bombnim napadom na Kassering prehod v Afriki, novembra 1942, ko se je pognal v vodo napolnjeno jamo, ki jo je izkopal velika krogla, pri tem pa je skoraj potopil opičjega mladiča, ki ga ni videl. Sploh ni vedel, da je bila opica tam, dokler ni začela plezati po njegovem rokavu. Nekoč je začela tako kričati in žlabodra-

ti, ko je on in 14 tovarišev postalo pri neki vodni jami in si hotelo pogasiti žejo, da so se vsi skupaj odločili, vodo prej preizkusiti. Pri tem je prišlo na dan, da je bila voda zastrupljena. Pri neki drugi priliki, ko se je za več dni izgubil v Afriki, ga je njegova dobra mala opica našla in mu iskala in prinašala grozdja in jagod, ki so mu vzdrževale življenje. Pozneje, po neki eksploziji v Siciliji, je Stewarda udarilo, da je izgubil zavest, in ga pokopalo pod razvalinami. Z njim vred je pokopalo tudi njegovo opico, toda ta se je izkopal, tekla k reševalcem in jim s tako vneto po svoje pripovedovala, kaj se je zgodilo, da so res šli za njo in našli ter rešili Stewarda. Sedaj je nazaj doma v Zedinjenih državah. Dobil je zdravniško odpustnico iz vojne službe. Ali je svojo opico pripeljal s seboj? Kaj pa drugega!

POHABLJENCEM JE VZEL

Najbolj zoperni tat v teh dnevih je po izjavi Johna F. Hillyja, pomožnega državnega pravnikarja, neki Samuel Burkwits, začasn nadomestni poštni uradnik, ki so ga zdaj zaprli v New Yorku. Obsodili so ga, da je izmikal denar iz pisem v znani kampanji "March of Dimes." V teh pismih so bili prispevki za pohabljenje, naslovljena so pa bila na predsednika Roosevelta. V uzmotivih žepih so našli za \$20 samih dajm, ki jih je pobral iz 10 pisem. Tudi so našli pri njem pet še neodprtih pisem, v katerih je bilo dajm za nadaljnjih \$10. Tudi je izmaknil

pismo namenjeno nekemu vojaku prek morja kakor tudi neko drugo pismo, namenjeno nekemu armadnemu poročniku.

"Ta človek je mislil, da je bil vsled svoje službe pri pošti v družabništvu s predsednikom Rooseveltom in Warm Springs ustanovo," je pripomnil Mr. Hilly.

"U. S. S. PAVLICH"

Barberton, O. — V pomorski bitki na Pacifiku se je 15. nov. 1942 pogreznila neka ameriška ladja, potem ko je njeno moštvo potopilo tri sovražne ladje in sestrelilo 32 japonskih letal. Pri tej priliki je doletela smrt tudi poveljnika te ladje, 31 let starega mornariškega častnika Mirka (Miltona) Pavliča, ki je bil sin slovenskih staršev. Izšolal se je v Barbertonu, O., pozneje pa na mornariški akademiji v Annapolisu. Decembra meseca so imenovali po njem novozgrajeno "Liberty" ladjo U. S. S. Pavlich. Krstila jo je vdova mladega junaka. Pravi jo, da je bil pokojni Milton Pavlich zaveden Slovenec in ponosen na svoj materinski jezik.

KAJ MORE EN SAM ČLOVEK DATI SVETU

Pred petnajstimi leti je umrl mož, ki je kakšnih petdeset let preje prinesel v Evropo seme kavčukovega drevesa. Bil je to Anglež Wickham (Uikem). Po naročilu indijske vlade je šel v Brazilijo, ki je tedaj slovela po najboljšem kavčuku. Kavčuk je kot znano drevesna smola, ki jo dobimo, ako narežemo kavčukovo drevo. On pa je skrivaj nabiral seme najboljših dreves, nabral 70.000 zrn ter jih varno spravil v škatle in te v suho listje. Ni bilo pa varno spraviti tak tovor v luko in na ladjo; kajti brazilska vlada je dobro pazila, da ji kdo ne odnese tega, kar ji je bogat vir dohodkov. Sreča pa je bila možu mila in je varno pripeljal dragoceno blago na Angleško, v luki je dejal vrečo na voziček ter jo samotež peljal v rastlinski vrt. Vzgojil 7000 sadik ter jih prepeljal na vroči otok Cejlon (Ceylon) v Indiji, in danes raste na Cejlonu in na Malaki nad 100 milijonov kavčukovih dreves odkoder so se razširila po vsej vroči južnovzhodni Aziji ter predstavljajo ogromno bogastvo, vredno čez petdeset milijonov funtov. A danes so ti isti kraji večinoma okupirani po Japoncih, ki izkoriščajo kavčukove nasade v svoj prid, to je predvsem v vojne namene, in Japonci so danes v vojni z Angleži. Pač niso tega predvidevali takrat.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI O ŽETONIH ZA RACIONIRANJE

Office of War Information, Washington, D. C.

Odrejeno je da se bodo žetoni za racioniranje spravili v potek 27. februarja. Urad za Odrejevanje Cen je pripravil sledeča vprašanja in odgovore, da bi na ta način pomagal ljudem razumeti kako morejo kupovati s tem novim sredstvom racioniranja:

V. Kedaj bom začela rabiti žetone za racioniranje?

O. 27. februarja bodo prodajalci prvič dali žetone kupcem kot drobšč. V rabi bo od tedaj naprej.

V. Ali bo OPA razdelil odrejeno število žetonov vsakemu posamezniku, kot so to storili z znamkami za racioniranje?

O. Ne. Vse žetone katere boste dobili od vašega prodajalca, ki vam jih bo dal kot drobšč za znamke.

V. Zakaj bom rabila drobšč za racioniranje? Do sedaj sem vedno lahko natančno odštela število znamk ko sem kupovala racionirano hrano, razen v slučaju ko sem dobila nazaj, kot drobšč, znamko za meso v vrednosti enega kupona.

O. Drobšč boste rabili ko pridejo žetoni v potek, ker bo tedaj vsaka rdeča in vsaka modra znamka vredna deset kuponov. Tedaj ne bo več tako lahko dati vašemu prodajalcu natančno število znamk, kot takrat ko ste imeli znamke v vrednosti osem, pet, dveh in enega kupona.

V. Ali bom imela več kuponov na razpolago kot jih imam sedaj, ko bo vsaka znamka vredna deset kuponov?

O. Ne. Razpolagali boste skoraj enakim številom kuponov kot sedaj. Toda od tedaj naprej boste porabili manj kuponov v teku enega časa ali dobe racioniranja. To je zasluga novega načrta, ker s zmanjšanjem števila znamk bo zmanjšano tudi delo prodajalca; in vaša knjižica za racioniranje bo trajala dalj časa.

V. Kako bo OPA mogla urediti zadeve racioniranja, ko bo vsaka znamka vredna deset kuponov, da bom v vsakem mesecu porabila isto število kuponov kot jih sedaj?

O. Sedaj tri vrste znamk za konzervirano hrano — skupaj 12 znamk — znaša 48 kuponov. Ko pridejo žetoni v potek, bo pet modrih znamk, katera bo vsaka imela vrednost deset kuponov, skupaj znašalo 50 kuponov. Razlika v dveh kuponih se lahko popravi z malim predru-

gačenjem kuponske vrednosti konzervirane hrane.

V. Ali bo isto storjeno z znamkami za meso?

O. Da. Sedaj ima vsak pravico do 16 kuponov mesa na teden, ali do 32 kuponov za vsaka dva tedna. Toda ko bodo žetoni v poteku, bodo tri rdeče znamke, vsaka v vrednosti desetih kuponov, poslužile v prvih dveh tednih za nakup 30 kuponov mesa. Tudi tu bo razlika v kuponih popravljena z predugačenjem vrednosti mesa.

V. Kaj bodo kupci delali s svojimi žetoni?

O. Rabili jih bodo kot sedaj rabimo penije. Kupec ki bo nakupil stvari v vrednosti 23 modrih kuponov, bo na primer dal svojemu prodajalcu dve modri znamki (v vrednosti 20 kuponov) in tri modre žetone, (vsak vreden en kupon). Ako kupec nima žetonov, tedaj bo dal prodajalcu tri modre znamke in ta mu bo vrnil sedem modrih žetonov drobšča.

V. Ali je kaka razlika med žetoni za meso in žetoni za konzervirano hrano?

O. Edina razlika med žetoni je njihova barva. Barve so enake kot so na znamkah, s katerimi se bodo rabili; modre znamke in modri žetoni so za konzervirano hrano; rdeče znamke in rdeči žetoni so za meso in mast.

V. Ako nimam modrih žetonov, ali smem rabiti rdeče za konzervirano hrano?

O. Ne. Žetoni se morajo rabiti ravno tako kot so se rabile znamke; ena vrsta samo za hrano, druga samo za meso.

V. Kaj bomo pridobili z vpe-ljavo žetonov?

O. Pričakuje se, da bodo žetoni zelo olajšali racioniranje tako za kupce kot za prodajalce. Kuponi bodo imeli samo dve vrednosti — vse znamke deset kuponov in vsi žetoni en kupon. Kupcem, ki so navajeni na deset centov (dime) in na penije, bo lažje računati z žetoni kot je bilo z znamkami raznih vrednosti. Lažje bo tudi za trgovce pri štetju znamk in tudi radi drobšča, ker poprej so morali na vsaki znamki opaziti njeno vrednost. Z žetoni je tudi mnogo lažje delati kot je z znamkami.

V. Ali bom morala vrniti svoje žetone na kraju vsake dobe racioniranja?

O. Ne. Žetoni ne zapadejo.

RUSI GOVORILI RUMUNOM

Washington, D. C., (ONA).

Sovjetski list "Vojna in Delavski Razred" je napadel rumunskega ministerskega predsednika Iona Antonescu in njegovo vladu, ter obenem opisal naraščajočo nemško aktivnost, katere cilj, obdržati Rumunsko nadalje v vojni, je vsakomur jasen.

Moskovski radio, katerega oddajo so zabeležili monitorji federalne komisije za informacije, je izjavil, da omenjeni ruski list obsoja "izredno kruto zatiranje" vseh protinemških manifestacij. Obenem pa pravi ta ruski list, da se "upornost in opozicija širi med rumunskim prebivalstvom navzlic tem krutim ukrepom."

Članek sovjetskega časopisa pravi dalje, da je v vseh slojih rumunskega prebivalstva nastalo ogromno ogorčenje, ker je dežela popolnoma izmозgana in izčrpana, ker je polno lakote in pomanjkanja, in ker je bilo izgubljenih na stotisoče ru-

munskih vojakov — in vse to izključno le v prid nemški polarske in nemškimi interesom, ki so povsem nasprotni in naravnost sovražni rumunskim interesom.

"V tovarnah v Bukarešti in v petrolejskih poljih v Ploestiju nastajajo stavke. Kmetje po vaseh se upirajo. Po mestih se ne prestopajo ponavljajo izgrede žena."

Časopis poroča nato, da prireja Antonescu propagandne sestanke širom vse dežele, da bi opravičil svojo politiko. "V svojem paničnem strahu pred bližajočo se uro obračuna se Antonescu in Co. kar zvija jo krčih, lažejo narodu, obljubljajo zmage neke v bodočnosti, obenem pa iščejo zagovornikov v nasprotnem taboru. Še vedno se nadejajo, da jim bo uspelo dobiti amnestijo. Tako tirajo Rumunijo v pogubo in pomagajo Hitlerju, ki žene njihovo deželo v katastrofo." Tako piše ruski list "Vojna in Delavski Razred".

BUY WAR BONDS BY PHONE
CALL THE VICTORY NUMBER

Sta 2424

KAKO JE TREBA IZPOLNITI DAVČNI VZOREC ST. 1040A

(Office of War Information, Washington, D. C.)

Washington, D. C. — Ko je Janez Potočnik pred kratkim izpolnil svoj davčni vzorec (blank), je videl, da je vse delo bilo mnogo lažje opravljeno nego si je mislil.

Potočnik je uradnik. Plače ima \$50 na teden. Ima ženo in enega otroka.

Ker njegov prispevek znaša manj kot \$3,000 na leto, je lahko rabil krajši davčni vzorec, ki nosi številko 1040A. Ta vzorec je bil pripravljen nalašč za take ljudi kot je Potočnik, ki nimajo velikih prispevkov ali zamejanih poslovnih zadev. Na tem vzorcu se ni treba mučiti z odštevanji in drugimi takimi nadlogami, zato ker so na tiskovini že izračunane povprečne svote za razne plače.

Ako je vaš položaj podoben Potočnikovu, mogoče vam pomagamo ako vam natančno pokažemo, kako je Potočnik izpolnil svojo tiskovino.

Potočnik je najprej pazljivo prebral vsa navodila na vzorcu. Potem si je pripravil vsa števila, katera bo rabil. Ta so sledeča:

a. Iznos njegovih plač za leto 1943 in iznos davka za prispevek ter davka za zmagovalec, katere mu je že odzvel delodajalec. Oba ta števila je dobil na računu (Vzorec W-2) katerega mu je njegov gospodar moral po zakonu poslati.

b. Iznos njegovih ostalih dohodkov: Potočnik ima nekaj denarja na banki, ter si je znanomaval, koliko interesa mu je banka izplačala v preteklem letu.

c. Iznos njegove takse leta 1942, in koliko tega je plačal. Potočnik je prepisal te številke s papirja (Vzorec 1125), katerega je dobil po pošti od notranjega davčnega urada.

Tako se je Potočnik pripravil za izpolnjenje svojega vzorca. Napisal je svoje ime, addresso, ter številko svoje zavarovalnice.

Sedaj pa pogledajmo po številni vrsti, kaj je vse naredil.

Točka 1—se nanaša na plačo in na druge vrste plačil. Potočnik je preteklo leto zaslužil \$50 na teden kot uradnik pri društvu Henry Smith v svojem rodnem mestu. Seveda je vsak teden bil odtegnjen od njegovega zaslužka denar za mnogo takih stvari kot so vojne obveznice, davki, članarina unije; vseeno je Potočnik zabeležil celo svoto svoje plače, katera letno znaša \$2,600, in jo napisal ravno nasproti imenu svojega delodajalca.

Točka 2—Tu je zapisal onih \$25 katerih je dobil kot interes od banke za svoje prihranke. Potočnik ima tudi nekaj vojnih obveznic toda na iste še ni dobil nobenega interesa; za sedaj se mu ni treba mučiti z izračunavanjem interesa od svojih obveznic, na katerega že ima pravico, dokler ga ne dobi, ali dokler obveznice ne dobijo svojo popolno veljavo.

Točka 3—Seštel je \$2,600 in \$25.

Točka 4—Potočnik ima malo hčerko, po imenu Mary, katere ime je zapisal, in kot je razvidno iz vzorca, tudi prepisal \$885 kredita v denarno kolono.

Točka 5—Odzvel je kredit za Mary od prejšnjega števila.

Točka 6—Obrnil je vzorec in pogledal na vrhu druge strani na četverokote in videl, kateri se nanaša na njega. Za Potočnika je veljal kot št. 4, ter je zato tam napravil znak. To pomeni, da bo Potočnik našel iznos svojega davka v koloni CC. Potočnikova svota pod točko 5 na prvi strani je bila \$2,240. Pogledal je na tablico, v katero vrsto bi prišla ta svota. Našel je vrsto, v kateri je bilo napisano "nad \$2,225 toda ne več kot

\$2,500", in pogledal na kolono C, kjer je pisalo \$169. To je svota Potočnikovega davka, katero je zapisal pod točko 6 na prvi strani.

Točka 6—Tu je Potočnik moral malo računati spodaj na strani, kjer piše davek za zmagovalec. Na črto a je prepisal svoto iz točke 3 na drugi strani, ki znaša \$2,625. Na črto b je napisal svojo izjemo za \$624 od davka zmage. Odzvel je to svoto od zgornjega števila in zapisal ostanek \$2,001 na črto c. Za tem je zapisal tablico odstotkov z dvema kolonami, našel odstotek, ki se na njega nanaša (poročen, z enim otrokom), in napravil okrog njega krog. Njegov odstotek je znašal 2.9. Ker ni bil prav siguran v štetju z decimali, je pogledal kako se jih množi. Treba je bilo pomnožiti \$2,001 krat .029. Primeri so mu zopet pomagali točno rešiti ta problem in postaviti pike na prava mesta. Po tem računu je videl, da njegov davek za zmagovalec znaša \$58.03, ter je to število napisal na črto d na zadnji strani, in tudi na prvo stran pod točko 7.

Točka 8—Zbral je ta dva davka skupaj. Iznos njegovega davka za leto 1943 je \$217.05. Točka 9—Zapazil je že tudi, da je njegov davek od dohodkov za leto 1942 znašal \$84.17, ter ga tu zapisal.

Točka 10—Svota pod točko 8 je bila večja od svote pod točko 9, zato je tu zabeležil točko 8 — \$217.03.

Točka 11—Ker je svota pod točko 9 bila manjša, jo je zapisal pod točko 11-A. Potem je moral zračunati tri četrtine od \$84.17, kar znaša \$63.13. To je več kot \$50, zato je \$63.13 zapisal pod točko 11-B. To je iz zvezi del njegovega davka. Ko je to svoto odzvel, je videl da neizvzeti del davka za leto 1942 znaša \$21.04.

Točka 12—Potočnik je seštel \$217.03 in \$21.04. Iznos cellega njegovega davka je \$238.07. To bi bilo mnogo ako bi Potočnik moral plačati vse naenkrat; toda ker imamo sedaj "pay-as-you-go-system", je Potočniku bilo mnogo lažje.

Točka 13—S pomočjo številk, ki si jih je že poprej pripravil, je Potočnik začel izpisovati svoj vzorec. Pod točko 13-A je napisal \$171.60 davka, katerega je njegov gospodar odzvel od njegove plače, in pod točko 13-B \$42.09, kar je plačal za svoj davek leta 1942. Pod točko 13-C ni nič napisal ker ni imel nič za izpolniti za "declaration of estimated tax" preteklega septembra ali decembra meseca. Zato je samo seštel prvi dve številki in videl, da je že plačal \$213.69 od svojega davka.

Točka 14—Od tega je ostala razlika v iznosu \$24.38, in to je vse kar bo že Potočnik moral plačati na račun svojega davka za 1942 in 1943.

Točka 15—Toda Potočnik je uvidel, da lahko odloži do drugega leta plačitev svojega dolga v svoti do polovice \$21.04, kot je zapisal pod točko 11-C. Polovica je \$10.52, kar zapiše pod točko 15.

Točka 16—Po končanem gornjem računu je ostalo samo še \$13.86, kar Potočnik mora plačati pred 15. marecem.

Točka 17—Potočnik ni tu nič zapisal, ker mu nobeni davki niso bili povrnjeni.

In sedaj je na kraju strani Potočnik napisal datum, svoje ime, in tako končal izpisovanje. Vzel je svoj vzorec, ček za \$13.86, ter izjavo (vzorec 1125) o njegovem davku za leto 1942, dal jih v kuverto, in jih poslal po pošti na davčni urad v njegovem kraju; ter tako opravil svojo dolžnost nasproti striciu Samu.

READ THIS FIRST: You probably have paid a substantial part of your 1943 tax bill through withholding or directly to the government. You may have underpaid or overpaid. File this form. It tells you and your government whether you owe any more, or are entitled to any refund.

OPTIONAL U. S. INDIVIDUAL INCOME AND VICTORY TAX RETURN - CALENDAR YEAR 1943

This form may be used instead of Form 1040 if gross income is not more than \$3,000 and is only from the sources stated in items 1 and 2 below.

NAME: **JOHN J. JONES**
 ADDRESS: **677 MAIN STREET, ANYTOWN, MICH.**
 OCCUPATION: **CLERK**

1. Enter the TOTAL amount, before deductions for taxes, dues, insurance, bonds, etc., that you received in 1943 as salary, wages, bonuses, commissions, etc. (Members of armed forces read instruction 6)

2. Enter here any amounts you received in 1943 in dividends, interest, and annuities

3. Now add items 1 and 2 to get your TOTAL INCOME and enter it here

4. List the persons—other than wife or husband—who on July 1, 1943, obtained their chief support from you if they were not yet 18, or were mentally or physically unable to support themselves

5. Subtract item 4 from item 3. Enter the difference here. (Enter item 3 if item 4 is blank)

6. Turn over this form and check the box at the top which applies to you. Then, using the figure you entered in item 5, find your income tax in the table. Enter the amount here

7. In the space on the back of this form, figure your Victory tax on item 5. Enter the tax here

8. Now add items 6 and 7. Enter the total here

9. If you filed a tax return on 1942 income, enter the amount of tax here. However, before entering anything, read carefully instruction 4

10. Enter item 8 or item 9, whichever is larger

11. FORGIVENESS FEATURE: Don't fill in A, B, and C below if either item 8 or 9 is \$50 or less

12. Add item 10 to the amount in item 11c, if any. Enter the total here. This is your total income and Victory tax

13. A. Enter here your income and Victory taxes withheld by your employer...
 B. Enter here the total sums you paid last year on your 1942 income tax bill...
 C. Enter here any 1943 income tax payments last September and December...

14. If the tax in item 12 is more than the total payments in item 13, you owe the difference. Enter it here. If the payments are greater, write "NONE" and skip items 15 and 16

15. You may postpone, until not later than March 15, 1945, payment of the amount you owe up to one-half of item 11c. Enter the postponed amount here

16. Enter the amount you are paying with this return (subtract item 15 from item 14)

17. If the TOTAL of your 1943 payments (item 15) is larger than your tax (item 12), enter the difference. You have overpaid your 1943 tax by this amount

Check (✓) what you want done: Refund to me ☐ Credit to my 1944 estimated tax ☐

I declare under the penalties of perjury that this return has been examined by me, and to the best of my knowledge and belief, it is true, correct and complete return.

Date: **FEB. 1** 1944 (Signature) **John J. Jones**

Above is the front side of Income Tax Form 1040A, filled out by the Bureau of Internal Revenue to show how an imaginary John J. Jones should do it. Reverse side, not shown in the picture, contains tables to be looked at and a few more questions to be answered.

RAZNOTEROSTI

VOJAKI ZDRUŽENIH DR. ZAV. RANJENI V BITKAH

Washington, D. C. — Vojni urad je pred kratkim objavil imena ameriških vojakov, ranjenih v bitkah na raznih bojiščih. Slednji seznam se opira na prejšnja poročila. V južno-zapadnem Pacifiku je bil ranjen Sgt. Nikolaj C. Laboda, iz Malagam, N. J. V Sredozemlju pa so bili ranjeni:

Cpl. Edward J. Pacenka, Maspeth, N. Y.; Pfc. Joseph J. Lakota, Cleveland, Ohio; St. Sgt. Charles H. Kazura, Pittsburgh, Pa.; Pvt. Nick H. Vojtovich, Stanley, Wis.; Sgt. Nikolaj M. Božič, Chicago, Ill.; Pvt. Leonard E. Malak, Chicago, Ill.; St. Sgt. Frank R. Petrovic, Cleveland, Ohio; Pvt. John Rosandich, Granton, Wis.; Pvt. John S. Yurasich, Wheeling, W. Va.; Pfc. Peter J. Jurevecz, Weymouth, Mass.; Sgt. Chris Gokovich, Bisbee, Ariz.; St. Steve M. Stankovich, Walnutport, Pa.; Pfc. William

Markovich, Pittsburgh, Pa.; Tech. 4th Gd Peter N. Gasparich, Flint, Mich.; Pvt. Frank Lelakatch, River Rouge, Mich.; Cpl. Peter Krentsa, Yonkers, N. Y.; Cpl. Joseph J. Jusek, Cleveland, O.; Cpl. George M. Koharcik, Windbar, Pa.; St. Sgt. Vincent J. Ykamavich, Scranton, Pa.; Pvt. Joseph Ciganovich, Chicago, Ill.; Pvt. Joseph Repar, Pawtucket, R. I.; Cpl. Carl J. Rozich, Joliet, Ill.; Pvt. Edward P. Ustaski, Joliet, Ill.; Pfc. Henry Nedapod, Newark, N. Y.; Pvt. Frank Panjic, York, Ala.; Tech. 3rd Gd. Anton Ozanich, Sacramento, Calif.; Tech. 4th Gd. Francis G. Klanka, Newburgh, N. Y.; Pfc. Vincent Loncar, New York, N. Y.

ZENSKA NIČEMURNOST

Kdor bi sodil, da je moda in lišp sedanjega časa nekaj novega, bi se motil. Gizdavost žensk sega nazaj tako daleč, kakor sega zgodovina človeštva. (Ka-

ko so morali biti z zlatnino navedene Izraelke, nam je dokaz zlato tele, ki ga je Aron vili v pušavi iz ženskih zapestnic, in uhanov. Seveda so mu dale samo odvisno blago.) Narodoslavci so našli pri vseh najbolj divjih narodih povsod čut za lišp pri ženskah zelo razvit. Lišp pa se v svojem jedru ni kar nič izpremenil: uhani, zapestnice, narokvice, zalasnice, pisana obleka, barvanje obraza — vse je bilo že v pradavnini v modi. Zares pa nas iznenadi, ko beremo, da je pri zamorskih ženah rodni Makalolo, Monbutu, Joruba in še mnogih drugih poseben imenitno, če no, si ženska dolge nohte. — Ta moda, ki jo je bilo opaziti pred prejšnjo vojno samo pri grofinjah, plemkinjah in drugih bogatah, ki jim ni bilo treba delati, je danes razširjena med ženskami sploh. Toda zamorke jih prekašajo. Nosijo namreč, večinoma na levi roki, imenitne žene po 10 do 20 cm dolge močno rdeče barvane nohte, in to že od davna, ne samo sedaj ko je tudi drugod moda. Da jih ne polomijo, vtikajo roke v primerne rokavice, ki so zunaj okrašene s srebrom in zlatom. Pa menda niso povzele današnje "civilizirane" ženske to barvanje in modo dolgih nohtov od zamork!

VČERAJ ŠE BOGATIN

Italijanski kralj je bil nad največjimi bogataši. Last italijanske kraljeve hiše je znašala 800,000,000 lir. Mussolinijeva "republikanska" Italija je sklenila zapleniti vse kraljevo imetje. Kraljiček pa, ki je tolikokrat poslušal sladkanje prilizunov, ki so mu govorili o "veliki ljubezni narodovi", je sedaj lahko prepričan, da so se mu samo zato dobrihali, ker so se ga bali. Sedaj se pa vsi veselijo, ko je tudi on ž njimi postal siromak.

BUY WAR BONDS and give the change to the MARCH OF DIMES

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

27. Nedelja — 1. postna.
 28. Ponedeljek — Gabrijel.
 29. Torek — Svetniki brez imen.
MAREC, 1944
 1. Sreda — Albin (Kvatre).
 2. Četrtek — Bl. Karol.
 3. Petek — Kunegunda (Kvatre).
 4. Sobota — Kazimir, spoz. (Kvatre).

PRVA NEDELJA V POSTU

"Tedad odpelje Duh Jezusa v puščavo, da ga skuša hudič" (Mat. 4, 1).

Kdo stopi na vrh Oljske gore v Jeruzalemu in pogleda tja proti jugovzhodu, zapazi obriše precejšnje gore. To je gora Karantania. Gola pustinja, kamen in pesek brez vsakega sledu rastlinstva. V ti puščavi se je vršil dvoboj, o katerem pripoveduje Matej.

Hudič je bister. Ne v vsem. Govorimo celo o "neumnem zlomku". Skrbelo ga je. Pri krstu v Jordanu je slišal glas: "Ta je moj ljubljini sin". Kdo je Jezus? Drug Krstnik? Oboj ljubljini mesija? Skrbelo ga je in srbelo, da izve, kdo da je, in grel je želje, da ga vjame v svoje mreže že v začetku.

Sledi strahovit dvoboj. Ni le zanimiva studija zadržanja v izkušnji. Sv. Avgustin opozori tudi na vzgled za nas, kako moramo postopati. Satan juriša na slabosti v obrambi svoje žrtve.

Može je lačen. Kruh igra važno vlogo, lakota je huda. Morala le podvomi nad previdnostjo

božjo, ki preskrbi s kruhom ptice pod nebom. "Naredi iz kamnov kruh!" Krist udari: "Ne od kruha samega živi človek".

Satan pade, pa se pobere v novih močeh. Očividno se mož pripravlja na važno podjetje. Morda se da omamiti, da začne z velikim ropotom, da se oči vseh obrnejo nanj. V previdnosti božjo upa, morda se da zapeljati k predrznosti! Iz vrh templa vrzi se dol! Pomislj, kako bodo gledali, kako zasloviš! Krist udari: "Ne izkušaj svoje ga Boga!" Zopet pade.

Ampak satan je izkušen strategist in še prebrisan. S kruhom, železom ni nič, slave mu ni mar. Morda podleže lakomnosti? Iz visoke gore se vidi vse. Rim s svojim bogastvom in razkošnostjo, Atené s svojimi misleci in umetniki, Jeruzalem v sijaju Salomonove slave. Tesarjev sin je. Eh... er... to ga mora omamiti. "Vse to ti dam," laže oče laži. Kakor grom zadene udar: "Poberi se, satan!"

Dvoboj je končan. Udari tudi ti, da zmagaš za vselej!

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ZEFRA

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
 Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šenitovanja. — Štetvalna kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., -- Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

"SHALL SLOVENIA

BE SOVIETIZED?"

Tak naslov nosi knjižica, ki jo je izdala Zveza slovenskih župnij v Ameriki, katere naslov je: 3547 East 80th Street, Cleveland, Ohio; dobi se pa tudi pri Ave Maria v Lementu, Ill. kakor tudi jo lahko naročite od naše knjižarne.

Knjižica je izšla v angleškem jeziku, ki ima namen poznati našo mladino in naše angleško govoreče Amerikance o dogodkih v Sloveniji. Knjižica tudi zavrača nekatere trditve Louisa Adamiča. Naslov ji je: SHALL SLOVENIA BE SOVIETIZED? Po naše: Ali bo Slovenija postala komunistična?

Ako hočete, da se vaši mladi in angleško govoreči sosedje ter znanci seznanijo z resničnim stanjem v Sloveniji, naročite jim to knjižico.

Knjižica ima 72 strani. Posamezen izvod stane 25c. Najbolje je da naročite štiri izvide skupaj in pošljete za nje \$1.00. Lahko jih boste oddali in s tem pomagali širiti pravo poznanje dogodkov v Sloveniji.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

Ljudje, ki pozabljajo, nam ostanejo v spominu.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois
Severna Amerika. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za čeno, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushak, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Weda, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Keba, 223 - 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jernan, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

PROBNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
Mary Kovacich, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denis, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emery Subar,
540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. Jan. 1942 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, pokojniških, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (camli) za odrasli oddelke. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 15 do 60 let. V mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD. svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in pokojnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 121.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.
Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v rjono areoi!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 1 DSD

Joliet, Ill.

Tem potom zopet vlnudno vabim vse člane in članice našega društva, da se kolikor mogoče številno udeležijo seje v nedeljo 27. feb., ki se bo vršila v Ferdinand Dvorani ob navadnem času.

Seje so važne in prinašajo korist družtvu, če so številno obiskane. Le s sodelovanjem vseh članov in članic je mogoče odboru uspešno delovati za napredek društva in v korist članstva.

Toraj ne pozabite, da je v nedeljo 27. februarja seja za vse članstvo društva sv. Družine št. 1 DSD, ter pridite v velikem številu.

Z bratskim pozdravom,

Anton J. Smrekar, tajnik.

IZ URADA DR. SV. IVANA KRSTITELA, ŠT. 13 DSD

Chicago, Ill.

Cenjeni člani in članice ste prijazno vabljeni na našo prihodnjo sejo, ki bo v nedeljo 27. februarja ob 2:00 popoldne v navadnih prostorih. Treba bo razrešiti več važnih točk v korist društva in Družbe Sv. Družine. Letos bomo imeli konvencijo tu v Chicagi zadnji teden avgusta. Zato ste pa vsi prošni, da se udeležite te seje. Vsak član ali članica ima pravico na društveni seji kaj povedati, zato čim več nas bo na seji, toliko lažje bomo kaj boljšega sklenili za korist društva in naše organizacije.

Na svidenje 27. februarja ob dveh popoldne! Vdani Vam tajnik

John Densa.

ST. JOHN'S, DSD

Chicago, Ill.

Extra! Extra! Extra!

Just a few words in brief that there is something very special on the fire for the members of St. John's. It can hardly be entirely explained in this paper, so the only possible alternative that I can give is a

cordial invitation to each and every member of this organization to definitely attend the next monthly meeting and learn what our organization is about to do simply for your benefit. The least you good members can do is to come to the meeting and see and hear for yourself what we are doing.

If a superior officer in the army calls his company to attention and says presently, he means now, and he means it too. Of course, the men do as they are told, or he knows why they didn't, and surely they know it later. Maybe your place of business has plans now, and when you are told to carry them out, you do just that. But on the other hand, this organization of ours is not an army nor your place of business, neither are you forced to do anything you don't want to in this St. John's lodge. You are only asked to be a good member, to attend our meeting and hear what we are doing. Please be a good member and come to the meeting Sunday, Feb. 27 at two o'clock in the afternoon.

Faternally yours,

Steve Kosar, Pres.

Pomagajmo

DEMOKRACIJI!

Kupujmo

VOJNE BONDE,

da bo

4. VOJNO POSOJILLO

uspelo!

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi boro novice iz vaše naselbine. Porocajte novice in dogodke v "Am. Slovencu".

IZ SLOVENSKEH NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

župnika Rev. David Balla iz Chicago.

Mrs. Louise Kalina iz 50 — 2nd St., zvesta naročnica Am. Slovenca že več let, je bila meseca januarja v bolnišnici v La Salle. Danes je spet doma in vsem pravi hvala za obiske, posebno pa Mrs. Janette Bruder (st.), ki jo je pripeljala z avtom na dom, potem ji pa še darovala \$1 in jo je vedno prihajala obiskovat. Zahvaljuje se tudi Mrs. Mary Prijatelj iz Oglesby za dar \$1 in obiske. "Akoravno nisem še tako trdna kot sem bila," pravi Louise, "pa upam, da mi Bog nakloni še krepkejšega zdravja, kar si najbolj želim. Vsem še enkrat hvala. Posebno prosim Slovence, pridno obiskujte svoje bolnike po bolnišnicah, in to vsespod. To je vaše dobro delo usmiljenja, da bolnike tolažite. Taka tolažba hladi kot balzamovo olje."

Na svojem domu na Union St. leži bolna Mrs. Ludovik Kastigar že precej časa. Vsi želimo Francki, da se pozdravi. Ve žene jo pa večkrat obiščite in tolažite ji dajte. Vam bo hvaležna. — Pozdrav vsem naročnikom.

Poročevalec.

PISMO IZ PENNSYLVANIE

Johnstown, Pa.

Letošnji februar nam je prinesel več snega kakor vsi trije meseci pred njim skupaj, imamo pa nekaj bolj važnega v tem času kakor je vreme.

Februar je mesec katoliškega tiska. Druga leta je bila vedno razpisana kampanja za naš list. Kaj, ko bi sedaj, ob času vojne, tudi brez razpisa kampanje šli na delo in razširili svoj list Am. Slovenec!

Smrt tudi pridno vihti svojo koso in dela vrzeli med starejšimi naseljenci, seveda tudi mlajšim ne prizanaša. Na božični dan je umrl nagle smrti Frank Govekar. Na sveti večer je še bil na obisku pri materi, naslednji dan pa je bil mrtev in to v najlepši dobi, star 37 let.

Dne 12. feb. je bil položen k večnemu počitku Martin Birk, 66 let, doma iz Notranjskega. Zapušča ženo in več sinov in hčera. Bival je na Conemaugh, Pa.

V Mercy Hospital v Pittsburghu je o priliki operacije za vedno zaspala ga. Pauline Kluchevsek, rojena Rak, v starosti 62 let. V Ameriki je bila od 1912. Rojena je bila v Trbovljah na Spodnjem Stajerskem. Zapušča žalujčega moža Franka, sina Franka in hčer Pavlino.

Pokojnim večni mir, preostalim naše sožalje!

Poročevalec.

IZ FARMARSKE PRESTOLNICE

Willard, Wis.

Tu je previdena s svetimi zakramenti umrla Mrs. Ana Zalar-Zevnik, rojena Kotnik.

Bolehala je dalj časa. Ob času smrti je bila 77 let stara. Doma je bila iz Nadleska pri Ložu na Notranjskem. Dalj časa je živela v Lorainu, O., kjer ji je mož Mr. Zevnik umrl. Potem se je omožila z Mr. Johnom Zalar. Iz Loraina so se preselili sem v Willard, kjer so dalj časa vodili dobro obstoječo trgovino. Potem so trgovino opustili in začeli s farmanjem. Pred par leti ji je umrl drugi mož Mr. Zalar.

V prvem zakonu so bili štiri otroci, v drugem pa trije.

Umrla je v torek 8. febr., pogreb s sv. mašo pa je bil 12. febr. ob obilni udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev. Naj blaga žena počiva v miru, preostalim pa naše globoko sožalje.

Na več vprašanj, kje je naš brat Pavel, odgovorjam, da je v bolnišnici radi neke operacije, ki pa ni posebno nevarna. Kakor izgleda, bo v kratkem iz bolnišnice. Brat Pavel, le kmalu domov, saj veš, da Father Raphael ne more biti za vse. Je duhovnik, pa mora biti za kuharja, mežnarja in še celo za janitorja. Upam, da boš doma, preden bomo to poročilo čitali.

Ludvig Perushek.

"NAZIJEK SEM"

Ivar Haug, 25. norveški mornar, ki so ga aretirali FBI detektivi v New Yorku valed prestopka proti nabornemu zakonu. Rekel jim je: "V arcu sem nasiljen in zmeraj bom." Najprej je bil aretiran v neki pivnici v Yorkville, ker je klical "Heil Hitler!"

PISMO STAREGA PROFESORJA BLAŽA

Dragi g. urednik!

Odkar objavljam pisma v vašem listu me ljudje vse nekam bolj respektirajo. Pred par dnevi me je ustavila rojakinja in mi začela pripovedovati svoje težave. Tolažil sem jo, da bo že boljše. Pa me nekam nezaprano pogleda in vpraša: Pa kaj bo boljše? Saj je vedno slabše. Najbrže bo sodni dan kmalu tu. No, pa ker ste vi tako učen, povejte nam enkrat, kaj mislite, da bo konec sveta? Ker se mi je mudilo naprej, sem ji obljubil, da bom tudi o tem nekaj zapisal in evo tistega nekaj naj v tem pismu sledi.

Ko sem jaz hodil še v šole in zajemal učenost in nekaj so mi jo drugi skušali naliti v mojo bučo, smo se učili, da se zemlja v 24 urah zavrti enkrat okrog svoje osi. V zadnjem času pa dokazujejo nekateri učenjaki (ne vsi!), da se je vrтела naša zemlja in prastari dobi veliko hitreje in da se je zasukala okoli svoje osi v 4 do 5 urah, tako da sta noč in dan trajala le po dobri dve uri. Na tej podlagi trde, da je vrtenje naše zemlje vedno počasneje in da se zaradi tega daljšata dan in pa noč. Učenjak E. Brown celo zatrjuje, da se je hitrost zemlje v zadnjem stoletju zmanjšala kar za 30 sekund, radi česar se je podaljšal dan za pol minute. Počasneje vrtenje zemlje bi nam po tem takem podaljševalo dneve in noči in sicer vsakih sto let za 30 sekund. Kaj sledi iz tega? V daljni bodočnosti bi se lahko ustavilo vrtenje naše zemlje in nekateri kraji bi imeli večni dan; drugi pa zopet vedno noč. Na svetu bi ne bilo nobene spremembe. Na eni strani zemeljske krogle bi pripekala silna sončna vročina, na drugi pa bi vladal večni led in mraz. Po gornjih računih bi se to zgodilo čez 300.000 let. Najnovejša raziskavanja pa pravijo, da pojava hitrost vrtenja naše zemlje vsakih sto let baje samo za eno desetinko sekunde. Zato ne bodimo v skrbeh za naše življenje in življenje daljnih naših potomcev!

Nadalje zatrjujejo učenjaki, da pojava tudi hitrost sončne svetlobe, ki napravi v eni sekundi tristošest kilometrov dolgo pot. Baje pojava svetlobna hitrost v sekundi za 500 do 700 milj, zato bi znašala na sekundo samo 299.300 milj. Če bi šlo to pojemanje hitrosti redno naprej, tedaj bi svetloba ne imela po 80.000 letih nobene hitrosti več in svet bi bil brez sončne svetlobe in toplote, kar bi imelo za posledico smrt vsega življenja na naši zemlji. Vsi ti sklepi o koncu sveta pa so seveda samo šele ugibanja učenjakov!

To naj služi nekoliko v pojasnilo, da mi ki sedaj hodimo po svetu ne bomo doživeli konca sveta. Kdor bi pa natančno rad vedel kdaj pride konec sveta naj na podlagi zgorajšnjih podatkov pridno izračuna v kolikih letih bo to in bo vede, kakor daleč je še od do konca sveta.

Vse lepo pozdravlja,
stari profesor Blaž.

IZ ČESA JE NAŠE TELO?

Če si odrasel človek srednje velikosti, potem ima 1000 kurjih jajec iste snovi v sebi kot ti. Kisleca O (oksigenija) in dušica N (nitrogenija) je v tebi toliko, da bi ta dva plina, napolnjena v balon, te z lahkoto nesla v višavo. Ogljenca C (carbonium) imaš kakih 10 kg; če bi ga spremenil v grafit — in to se da narediti — bi dobil dovolj snovi za okrog 10.000 svinčnikov. Iz železa FE (ferum), ki je v tvoji krvi, bi lahko napravil sedem srednjemodnih žebeljev za podkovanje. Fosfor P (phosphor), ki je v tvojih možganih in kosteh, bi zadostoval za glavnice 800.000 žveplenk, zastupil bi pa z njim, če bi moral na vojno, v sili tudi 500 ljudi. Iz toľše bi se dalo napraviti 60 svečic, če nisi preveč shujšan. Tvoja kuhinjska sol bi napolnila 20 čajnih žličic. Glavna vsebina tvojega telesa pa je voda, ki je imaš okrog 40 kg, torej več nego polovico vse telesne teže. Le alkohola ne najdemo v normalno razvitem telesu. Glasna priča narave, kako lažni so vsi oni, ki priporočajo razne konyake, žganja in druge opojne pijače kot zdravila ali živila.

Ustavi srbečico takoj

Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, "brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umazuje, lahko uporabljivo in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čiščnega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar, za navadni lonček, ali pa \$1.75 za lonček dvojne velikosti na BRAXON CO. 322 So. Clark St. Dept. A. Chicago, Ill. in en lonček se vam bo poslal po pošttnem povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

Pristopite k DR. SV. JOZEFA,

št. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnine. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik.
JOSEPH ZORC, tajnik.
1045 Wadsworth Ave.
No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALC, SR., blag.

STUDENEC BLAGOSLOVA!

300 svetih maš letno, za žive in mrtve člane Mašne Zveze. Članarina za vsako osebo živo ali umrlo 25c. (Nikdar ni potreba obnoviti). Upišite vaše sinove vojake.

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA

za afriške misijone,
3624 W. Pine Blvd. Dept. A. St. Louis (8), Mo.

RAZPRODAJA

SLOVENSKEH KNJIG

• Začasno, dokler zaloga traja, dobite od naše knjigarne sledečo zbirko slovenskih knjig za posebno nizhalo ceno:

"Beli menihi" (povestna knjiga)	\$.50
"Dane" (povest za mladino)	45
"Na negotovih potih" (povest)	25
"Ena božjih svetk" (roman)	 1.00
"Za domačim ognjiščem" (povest)	25

Skupna vrednost \$2.45

V tej razprodaji dokler traja zaloga dobite vseh omenjenih pet knjig za samo:

\$1.60 S POŠTINO VRED

Naročila pošljite na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK
1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

DRUŠTVO SV. VIDA

Štev. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:

Predsednik: Anton Strmisa;
Tajnik: Jos. J. Nemanich,
1145 East 74th Street
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Assessment se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

V društvo se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli oddelci; v mladinski oddelci od rojstva do 16. leta.

HASTEN VICTORY

MI POTREBUJEMO

Vojna je postavila našo tovarno delavce za premikanje blaga, za ročno prevažanje, pomagana hitri obrat če pri prejetanju in odpošiljanju, mašiniste in pomočnike. Pomočnike za toplenje kovin in tovarniške delavce vse vrste.

Nobene skušnje ni potreba. Dnevno ali nočno delo, Dobri delovni pogoji, Dobra hrana za zmerne cene.

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.

2100 So. 52nd Avenue,
CICERO, ILL.

Vzemite Douglas Park nadulnično železnico, ali pa West Town Bus, ali poulično železnico do naših vrat.

SAMO PAR STO

Baragova Pratika za prihodnje leto je se na roki. Kdor jo še nima, naj zdaj hiti, da ne bo prepozno z naročilom!

"BARAGOVA PRATIKA"

za prestopno leto 1944

Letos je povečana za celih 32 strani. Krasno ilustrirana z mnogimi različnimi slikami. Povestni del je nadvse zanimiv, kakor tudi vsa druga vsebina. Pratika stane letos s poštnino

40 CENTOV,

kar je poslati v čeku. Money order ali v gotovini na naslov: **BARAGOVA PRATIKA**
1849 West Cermak Road,
CHICAGO (8), ILL.

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič

"Šikalu! Likalu!" je govoril. "Vrani so prileteli na bogato pojedino! Obrnilo se je kolo, obrnilo. Kar je bilo visoko, je postalo nizko! Šagadam! Zapihaj veter od mlina, plani čez moje sovrahe! Kula! Kula! Razmeči grmado, pogasi ogenj!"

In res, kakor bi slušal zaklinjanje, se je dvignil veter na trgu, a namesto da bi bil pogasil grmado, je razpihal pod njo naloženo suhljad. Plamen se je izvil skozi suha drva, objel mlinarja in ga skrnil pred gledalci.

"Šagadam! Kula! Kula!" se je še slišalo izza oblakov dima in glas je zamrl v prasketanju goreče grmade.

Vnanjost Koršuna se ni skoro prav nič izpremenila ne od mučenja ne od dolge težke ječe. Njegova krepka narava je prenesla pripravljeno zaslisanje, samo njegov obraz je dobil drug izraz. Postal je mehkejši, oči so gledale mirneje.

Od tiste noči, ko so ga prijeli v carjevi spalnici in vrgli v ječo, ga vest ni več pekla. Že takrat je vzel nase čakajočo ga kaznen kot odkupnino za zločine, ki jih je nek-daj zakrivil. In ko je ležal na gnili slami, je prvokrat po dolgem času mirno zaspal.

Pisar je prebral pred narodom krivdo Koršuna in kazen, ki ga je čakala.

Koršun je stopil na oder, se prekrižal proti cerkvenim kupolam in se štirikrat po vrsti do tal priklonil ljudstvu na vse štiri strani trga.

"Odpusti mi, narod pravoslavni!" je rekel. "Odpusti mi moje grehe, kar sem jih storil z ropanjem, tatvino in ubijanjem! Odpusti mi vse, kar sem grešil pred tabo. Zasluzil sem smrtno kaznen, odpusti mi mojo krivdo, narod pravoslavni!"

Vrnil se je h krvnikom in sam vtaknil roke v pentlje, ki so bile pripravljene zanj.

"Kar zategnite!" je rekel in stresel s sivo, kodrasto glavo, nato pa ni rekel niti besede več.

Tedaj se je obrnil pisar na Ivanovo znamenje k drugim obsojencem in jim prečital obtožbo zaradi zarote proti gosudarju, češ, da so hoteli izročiti Novgorod in Pskov litovskemu kralju in da so bili v zločinskih zvezah s turškim sultanom.

Nato so jih odpeljali, tega k vislicam, drugega h kotlu, še druge pa zopet k drugim pripravam za smrtno kaznen.

Ljudstvo je pričelo na glas moliti.

"Gospod, Gospod!" se je razlegalo po trgu. "Usmili se jih, Gospod! Sprejmi hitro njih duše!"

"Molite za nas, pravičniki!" so kričali nekateri izmed množice. "Spomnite se nas, ko pridete v božje kraljestvo!"

Da bi preglušili te besede, so pričeli opričniki z gromkim glasom vpiti:

"Hej, hej! Naj poginejo gosudarjevi sovražniki!"

Ta hip pa se je množica zganila, vse glave so se obrnile na eno stran in slišali so se vzdiki:

"Blaženi gre! Glejte, glejte! Blaženi gre!"

Na koncu trga se je pojavil kakih štiri-deset let star človek z redko brado, bled, bos, v platneni košulji. Njegov obraz je bil videti nenavadno krotak, na ustih pa mu je igral čuden, otroško dobrodušen smehljaj.

Prikazen tega človeka sredi toliko obrazov, ki so izražali grozo, strah ali zverstvo, se je rezko razločevala od njih in je silno vplivala na vse. Trg je utihnil, moritev je prenehala.

Vsi so poznali blaženega, a nihče še ni videl na njegovem obrazu takega izraza kakor danes. Proti navadi je krč trepetal na teh smehljajočih se ustih: kakor da bi se s krotkostjo borilo drugo nenavadno čuvstvo.

Sklonjen naprej in rožljaje z verižicami in železnimi križci, ki jih je bil poln, je stopal skozi razmikajočo se množico in šel naravnost proti Ivanu.

"Ivaška, Ivaška!" je kričal oddaleč, prebiral leseni molek in se venomer smehljaj. "Ivaška! Name si pa pozabil!"

Ko ga je Ivan ugledal, je hotel obrniti konja in odjahati stran, a slaboumnik je že stal poleg njega.

"Ozri se na blaženega!" je rekel in prijel carjevega konja za uzdo. "Zakaj ne ukažeš usmrtiti tudi blaženega? Ali je Vasja slabši od drugih?"

"Bog s teboj!" je rekel car in vzel perišče zlatnikov iz vzorkovane mošnje, ki mu je na zlati verižici visela izza pasja "Na, Vasja, idi, moli zame!"

Blaženi je nastavlil obe roki, a ju je takoj umaknil in denar se je usul na tla.

"Aj, aj! Peče!" je zakričal, si pihal v prste in jih otresal po zraku. "Zakaj si denar razbelil v ognju? Zakaj si ga razbelil v peklenem ognju?"

"Idi, Vasja!" je ponovil Ivan nestrpnost. "Pusti nas, tu ni prostora zate!"

"Ne, ne! Tu je prostor zame, z mučenci! Daj tudi meni mučniški venec! Zakaj si me prezrl? Zakaj me žališ? Daj tudi meni venec, kakor ga daješ drugim!"

"Idi, idi!" je rekel Ivan z rastočo jezo.

"Ne grem!" je rekel bebec uporno in se oprijel konjeve zaprege, takoj nato pa se je zasmejal in pričel s prstom kazati na Ivana. "Glejte, glejte!" je govoril. "Kaj pa imaš na čelu? Kaj imaš na čelu, Ivaška? Rogove imaš na čelu! Kozlovski rogovi so ti zrastle. In tvoja glava je postala pasja!" Ivanu so se zaiskrile oči.

"Proč, norec!" je zakričal, pograbil kopje iz rok bližnjega opričnika in zamahnil s njim nad bebecem.

Krik nejevolje se je oglasil med narodom.

"Ne dotakni se ga!" se je čulo iz množice. "Ne dotakni se blaženega! Z našimi glavami lahko storiš, kar hočeš, a blaženega se ne dotakni!"

A bebec se je še vedno smehljaj napol kot otrok, napol kot blaznik.

"Sunil me, car Savel!" je rekel in razmaknil križce, ki so mu viseli na prsih. Predri me, tukaj skozi srce. Ali sem slabši od teh pravičnikov? Še mene pošlji v nebeško kraljestvo! Ali nas zaviđaš, da ne boš z nami, ti car Savel, car Herod, car peklenški!"

Kopje se je streslo Ivanu v rokah. Še en hip, in zapičilo bi se bilo bebcu v prsi, a nov krik ljudstva ga je zadržal v zraku. Car se je premagal in zatrl svojo voljo, a srd je moral dobiti duška.

S peno v ustih, z bliskajočimi se očmi, z dvignjenim kopjem je stisnil konja z nogami, zdirjal proti gruči obsojencev, da so zapršale iskre izpod konjskih kopit, ter predrl prvega, ki ga je dosegel z roko.

Ko se je s povešenim in okrvavljenim kopjem korakoma vrnil na svoje mesto, so opričniki blaženega že odpeljali.

Ivan je zamahnil z roko in krvniki so nadaljevali z delom. — Na bledem Ivanovem licu se je pokazala rdečica; oči so se mu razširile, na čelu so se mu napele sinje žile in nosnice so se mu razprle.

Ko je bil nazadnje sit morjenja, je obrnil konja, zajahal okrog trga in se oddaljil, sam obrizan od krvi in obdan s svojim okrvavljenim vojaštvom; tedaj so vrani, ki so sedeli na cerkvenih križih in na strešnih slemenih, zamahnil drug za drugim s perutmi in se pričeli spuščati na kupa razmesarjenih udov in na trupla, ki so visela na vislicah...

Borisa Godunova ta dan ni bilo med tistimi, ki so prišli s Ivanom. Že prejšnji večer si je izprosil, da bo spremil litovske poslane iz Moskve.

Drugi dan po usmrtitvi je bil trg očiščen, mrtva trupla pa odpeljana in vržena v kremlijski jarek.

Tam so zgradili moskovski meščani pozneje nekaj lesenih cerkva "na kosteh in na krvi", kakor pravijo starodavni letopisi.

NEMŠKE ZGUBE SO ZELO VISOKE; NOVI RUSKI USPEHI; VESTI IZ PACIFIKA

(Nadaljevanje z 1. strani)

naselji na severnem delu fronte. Zasedli so tudi važno križišče Strugo Krasny, ki se nahaja severovzhodno od Pskova. S tem so nemške čete, ki se nahajajo še v zaledju vzhodno od tega mesta odrezane od vsake železniške zveze.

Na južni ruski fronti so Rusi zasedli končno mesto Krivoi Rog in so s tem izboljšali svoje pozicije. Rusi pripravljajo številne čete na več kakor 200 milj dolgi fronti, da udarijo v smeri proti Rumuniji.

Pearl Harbor, Havajsko. — Ameriška ofenziva v Pacifiku uspešno nadaljuje. Včeraj so ameriške pomorske edince in letalci udarili na mariansko otočje, ki se nahaja le komaj

1,350 milj južno-vzhodno od Tokio. To je zopet eden drzovitih ameriških napadov na Japonce. So to le poiskusni napadi, ki so pa povzročili precejšno škodo, še bolj učinkovite pa so posledice moralnega vpliva na Japonce, ker napad kaže, da Japonci so čezdalj manj varni pred drzovitimi napadi v Tihem morju.

Ameriški oddelki, ki operirajo na zapadnem delu Nove Britanije imajo zadnje dni nove uspehe. Svoje oporišče pri Cape Gloucestru so utrdili in dozdaj prodrli že blizu 50 milj globoko na otok od obeh strani. Japoncem se v spopadih z Amerikanci ne godi preveč dobro.

BUY WAR BONDS
and give the change to fight
INFANTILE PARALYSIS

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrjim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je umrl naš oče in brat

FRANK BEG

dne 19. januarja 1944, previden s sv. zakramenti za umirajočce, ter je bil pokopan iz cerkve Presvetega Srca Jezusovega na pokopališču Holy Cross. Rojen je bil 30. marca 1889 v Gor. Sušici na Dolenjskem. Bil je član dr. Presvetega Srca Jezusovega št. 243 KSKJ., dr. Najsvetejšega Imena in dr. Kolumbovih Vitezov. Iskreno se zahvaljujemo našemu župniku Rev. M. Jagru za njegovo požrtvovalnost, njegove tolažilne objekte in večerne molitve ob krsti. Hvala tudi Rev. J. Napierkowski in Rev. Father Marro za asistiranje pri sv. maši. Hvala cerkvenemu zboru za krasno petje. Naša lepa zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga prišli kropiti in ki so ga spremili do groba. Hvala možem, članom Kolumbovih Vitezov, ki so prišli molit sv. rožni venec, in članom dr. Presvetega Srca Jezusovega ter članom dr. Najsvetejšega Imena, ki so bili pri njegovi krsti, noč in dan; hvala tudi možem, ki so ga pomagali positi k večnemu počitku. Hvala za darovane cvetlice in avtomobile pri pogrebu, kakor tudi hvala pogrebniku Mr. Weber za lepo oskrbo pri pogrebu.

Pokojnega priporočamo v molitev in blag spomin.

Zalujoe ostale:

ANGELINE MUREN, hči; EMILIJA BEG, sestra.

Barberton, Ohio, 25. februarja 1944.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 50. leto.

Članstvo: 39,150 Premoženje: \$5,500,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127,24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadosolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmoderneje vrste certifikate, vsedan dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če si nisl član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPJU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Skoroda bi rekel: Zora puca, bit če dana! Delavec mora gledati, da mu pride kaj pod zobe, ni mu zameriti, če usta prevladujejo, najprej je življenje, potem se šele more malo pofilozofirati. Tem bolje je, ako se celo v takih krogih pojavlja zora, zarja. Delavec priporoča učenje ruskega jezika, ko se nekaj dani o slovanski bodočnosti. Ko je začelo nebo žareti na jugu, pri neki Jugoslaviji, je Ivan Cankar priporočal učenje srbo-hrvaškega jezika. Imeniten nasvet, dasi se s Hrvatoma razumeš, če treba. Malo učenja je pri vsakem slovanskem narečju treba in vsakemu treba, ako hoče razumeti slovanski pokret, slovansko bodočnost. Pri jeziku gre tudi za kruh, saj je med Slovani še kraja za milijone, in bi ne bilo treba riniti v Ameriko, ki končno vse požre. — Stvar je tudi ekonomskega pomena, gre za boljši kruh slovanskega delavca. Učite se jezika, pravi F. Podlipec, Cice-ro, III. Zal, da je pri tem že tudi nekaj — mraka! Pri vsem kar le cika na nekaj med Slovani in za Slovane v prihodnji dobi, je vsaj pri "glar" na Lawndalu hudo mračno: prazne bajte, neslovanski Stalin pa bi kaj sfiksal za Slovane, saj Rusija ni bila nikoli slovanska in še manj je zdaj USSR, ko je tam do 180 "narodov," in mislijo v Moskvi le na komunizem in znajo le socialiste oglaševati in še fajmoštre zapirati in vero preganjati. Tako danes vsaj med nami. Ampak na nebu žari, bliska in grmi, in dani se, pri vsem zaviranju, in pri vseh naporih, da Slovan zavira Slovana, se le utegne uresničiti: zora puca, bit če dana.

Bilo je 14 otrok, toraj 16 ust v družini, hišica pa tesna, žek-lodci nikoli do cela siti. Eden postane nekaj, kar diši celo po neki "knežji" robi, ker je znal hrbet upogibati, in mu je bilo malo mar, pred kakim krukom je hrbet upogibal, ker kruki imajo v politiki dosti kaj reči. Denarja je ko črepin, ako se kdo razume (?) na politiko, ker politika nese za prazno postojanje in neko jamranje mesečno do 800 dolarjev in še stroške, pri "višjih" postopatih še veliko več, in v banki so milijoni, "rešeni" za take postopaje, v naselbinah pa nabirajo cente za "pomoč", in z vsem dirom in prepirom se je komaj toliko nabralo, kolikor dobi letno kak postopaj, in v Londonu je do dve sto takih postopajev, ki samole dolg čas prodajajo. In pri tisti "knežji" robi bi bilo dobro, da pride vsa zlahta do mest s cvenkami, in da se to doseže, mora hrbtnica popolnoma izginiti. In še ni bilo človeka pod senco, ki bi bil rekel: dosti! Vsak je Aleksandar Veliki, ki je podjarmil svet, pa se je na vse grlo drl, ko je izvedel, da so zvezde svetovi, pa ni mogel do njih:

NAPRODAJ IMAM:

6 stanovanjsko zidano hišo, kopalna soba v vsakem stanovanju, blizu Damen Ave. in 21. Pl.; cena je \$7,500;

2 stanovanjsko zidano hišo, 5 in 6 sob; cena je \$4,600, 500 dolarjev naplačila;

5-sobni "cottage"; cena je \$4,500;

5-sobni "bungalow" v Berwynu; cena \$9,000.

Imam še več drugih hiš v Lawndale okrožju in drugod naprodaj.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na:

ANTON JORDAN,
2417 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Res. Tel. Rockwell 7196

POSUSAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Rd.
Telefon Canal 3817
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.